

370.4

ค ๗๖๘ ข

ร.3

๖๒ ๖๑๕

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการอบรมครูประจำการที่ยังไม่มีวุฒิทางครู
ตามโครงการฝึกหัดครูชนบท

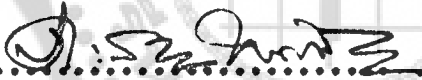
เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

๒๕ มีนาคม ๒๕๐๖

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิติโคที่พิจารณาปริญญาโทจนจบนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาการศึกษาบัณฑิต ของวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ได้

..... พลโท กวี ธีระกุล..... ประธาน

..... สมศักดิ์ พลเอก..... กรรมการ

.... กรรมการ

๒๕ มีนาคม ๒๕๐๖

ประกาศคุณูปการ

การจัดทำปฏิญานิตินธ์เรื่อง "ขอเสนอแนะเกี่ยวกับการอบรมครูประจำการที่ยังไม่มีวุฒิทางครูตามโครงการฝึกหัดครูชนบท" นี้ สำเร็จขึ้นมาได้ด้วยความกรุณาปรานีและความกำลังใจของคุณครูและผู้มีพระคุณหลายท่าน กล่าวคือ เมื่อแต่เริ่มวางแผนงาน อาจารย์ ดร. พิทักษ์ วัชรพล เกษ ประชานกรรมการที่ปรึกษาที่ได้ให้ความช่วยเหลือแนะนำอย่างใกล้ชิดตลอดมา แม้ว่าสุขภาพของอาจารย์จะไม่อำนวยถึงกับต้องไปรับการรักษาในโรงพยาบาล และต้องพักฟื้นตามคำสั่งของนายแพทย์ก็ตาม อาจารย์ก็ยังได้แสดงความห่วงใยเรียกหาเคา์โครงและแบบสอบถามไปพิจารณาแก้ไข พร้อมทั้งให้คำแนะนำอันมีค่าเกี่ยวกับการค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องการจัดกระทำกับข้อมูล ทั้งยังได้กรุณาแนะนำการหาภาษาในปฏิญานิตินธ์ให้เรียบร้อยยิ่งขึ้น ผู้เขียนขอจารึกพระคุณของอาจารย์ ดร. พิทักษ์ วัชรพล เกษ ไว้ ณ ที่นี้ด้วยความคารวะและซาบซึ้งในพระคุณเป็นอย่างสูง

อาจารย์ผู้มีพระคุณอีกสองท่านที่ผู้เขียนจะลืมเสียมิได้ คือ อาจารย์สมถักพันธ์ นิตะศักดิ์ กับอาจารย์ ดร. ประสาธ วัลลภกิจดา นอกจากท่านทั้งสองจะได้กรุณาแก้ไขแบบสอบถาม และเกลาสำนวนในปฏิญานิตินธ์แล้ว ท่านยังได้กรุณาชี้ให้เห็นจุดสำคัญต่าง ๆ ที่ผู้เขียนมองข้ามไป การช่วยเหลือแนะนำของอาจารย์ทั้งสองท่านช่วยให้ปฏิญานิตินธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ขึ้นเป็นอันมาก ทั้งนี้ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

อนึ่ง ผู้เขียนขอขอบพระคุณ ดร. เอกวิทย์ ๗ จดาง แห่งกรมสามัญศึกษา ที่ได้เอื้อเฟื้อให้ความสะดวกในการค้นหาตัวเลขทางสถิติ ขอขอบพระคุณคณะครูอาจารย์ของวิทยาลัยครูทั้งสี่แห่งที่กรุณาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถาม และขอขอบคุณอาจารย์สังวาลย์ สุทธิวิรัตน์ อาจารย์อรพูน แก่นจันทร์ อาจารย์ชวนพิศ ทองทวี และอาจารย์บุญแดง พันธุศรี ที่ได้ให้ความช่วยเหลืออย่างค้ำจุนในการแจกจ่ายและรวบรวมแบบสอบถามอันเป็นเครื่องมือสำคัญในการศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้.

สุภาวคง กำเนิดเพชร

สารบัญ

บทที่	หน้า
๑. ความเป็นมาของการฝึกหัดครู และการพัฒนาชุมชน	๑
๑. ความเป็นมาของการฝึกหัดครูโดยสังเขป	๑
๒. การฝึกหัดครูชุมชน	๒
๓. การพัฒนาชุมชน	๔
๒. ปัญหาและขอบข่ายของการค้นคว้า	๑๑
๑. ความสำคัญของปัญหา	๑๑
๒. ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	๑๓
๓. ขอบเขตของเบื้องต้น	๑๔
๔. ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	๑๕
๕. คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ	๑๕
๖. ผลการวิจัยของผู้ที่เกี่ยวของกับการศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้	๑๖
๓. วิธีดำเนินการ	๒๐
๑. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	๒๐
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้า	๒๑
๓. วิธีรวบรวมข้อมูล	๒๑
๔. วิธีจัดการห้กับข้อมูล	๒๑
๔. การวิเคราะห์ข้อมูล	๒๓
๕. ผลสรุปและข้อเสนอแนะ	๔๔
๑. ผลสรุปของการค้นคว้า	๔๔

บทที่	หน้า
๒. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าต่อไป	๔๕
๓. ข้อเสนอแนะต่อกรมการฝึกหัดครู	๕๖
บรรณานุกรม	๕๘
ภาคผนวก	๕๐

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
๑. ความคิดเห็นของผู้ตอบ เกี่ยวแก่วลเสียหายที่เกิดจากครูที่ยังไม่มี วุฒิทางครูต่อการศึกษาของชาติ	๒๔
๒. ความคิดเห็นของผู้ตอบว่ากระทรวงศึกษาธิการควรดำเนินการ เกี่ยวกับครูที่ยังไม่มีวุฒิทางครูอย่างไร	๒๕
๓. ความคิดเห็นของผู้ตอบ เกี่ยวกับความมุ่งหมายในการอบรมเพื่อเป็น แนวทางในการจัดเข้าวิชาในแก่ผู้เข้ารับการอบรม	๒๕
๔. ความคิดเห็นของผู้ตอบ เกี่ยวกับการจัดวิชาให้ผู้เข้ารับการอบรม ว่าควรจัดหลักใหญ่ ๆ ใด ๆ อย่างไร	๓๓
๕. ความคิดเห็นของผู้ตอบ เกี่ยวกับหน่วยงานที่ควรรับผิดชอบ ในการดำเนินงานอบรม	๓๔
๖. ความคิดเห็นของผู้ตอบ เกี่ยวกับการกำหนดระยะเวลา ในการอบรมหรือศึกษาต่อ	๓๕
๗. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุญาตให้ครู เข้ารับการอบรม หรือศึกษาต่อ	๓๖
๘. ความคิดเห็นของผู้ตอบ เกี่ยวกับ เกณฑ์การ คัด เลือกครูประจำการ ที่ยังไม่มีวุฒิทางครู เข้ารับการอบรมหรือศึกษาต่อ	๓๕
๙. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกหลักฐานให้ผู้เข้ารับการอบรม	๓๕
๑๐. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการติดตามผลการปฏิบัติงานของครู ที่เข้ารับการอบรมไปแล้ว	๔๐

ความเหมาะสมของการฝึกหัดครู และการพัฒนาตนเอง

๑. ความเหมาะสมของการฝึกหัดครูโดยสังเขป

ประเทศไทยเริ่มมีการฝึกหัดครูมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยราช ๒๔๓๔ จนถึงปัจจุบันนี้รวมเวลาถึง ๗๖ ปีเศษ แต่ถึงอย่างไรก็ยังมี ความจำเป็นต้องปรับปรุงคุณภาพของครูอยู่เสมอ เพื่อให้ทันกับ วิวัฒนาการ ของประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบได้พยายามทุกวิถีทางที่จะปรับปรุง ส่งเสริมการฝึกหัดครูให้ก้าวหน้าทันสมัย และให้ได้ครูที่มีคุณภาพที่เพียงพอแก่ความต้องการของประเทศ แม้ว่ารัฐบาลจะได้ออกกฎหมายมาเป็นเวลานานแล้วก็ตาม ก็หาได้มีพระบรมราชบัญญัติใด ๆ รับรองกิจการ ฝึกหัดครูไม่ จนกระทั่งถึง พ.ศ. ๒๔๘๖ กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาเห็นว่า ถึงเวลา อันสมควรแล้วที่จะต้องทำการปรับปรุงและส่งเสริมกิจการฝึกหัดครูให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น จึงได้เสนอร่าง พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม ฉบับที่ ๓ พุทธศักราช ๒๔๘๗ เพื่อจัดตั้งกรมการฝึกหัดครู ขึ้น รวมทั้งร่างพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา พุทธศักราช ๒๔๘๗ เพื่อจัดตั้งวิทยาลัยวิชา การศึกษาค้นคว้า พระราชบัญญัติทั้งสองฉบับประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๗ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๗ กรมการฝึกหัดครู ที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ นอกจากมีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องการฝึกหัดครูให้แก่ประเทศไทยแล้ว ยังมี หน้าที่ส่งเสริมวิทยฐานะของครูประจำการอีกด้วย สำหรับวิทยาลัยวิชาการศึกษานั้นก็ให้เป็นสถานบัน การฝึกหัดครูที่สำคัญยิ่งของประเทศไทยในเวลาต่อมา

ดังที่มีเรื่องเห็นกันว่า รัฐบาลได้เริ่มตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องคุณภาพของครู และ การฝึกหัดครูมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยราช ๒๔๓๔ และได้ให้ความสำคัญแก่การฝึกหัดครูมากขึ้นจนถึงกับได้ระบุไว้ ในแผนการศึกษาแห่งชาติ ๒๕๐๑* อย่างชัดเจนว่า "รัฐเป็นผู้จัดการฝึกหัดครู และพึงสนับสนุน การฝึกหัดครูเป็นพิเศษ เพื่อให้สถานศึกษาต่าง ๆ มีครูผู้ทรงคุณวุฒิ สามารถให้การศึกษาค้นคว้า ส่งเสริม และสนองความมุ่งหมายตามแผนการศึกษาชาติ"

* แผนการศึกษาแห่งชาติ ๒๕๐๑ ราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษ เล่มที่ ๗๗ ตอนที่ ๕๖

นอกจากรัฐจะสนับสนุน และปรับปรุงการฝึกหัดครูในสถานฝึกหัดครูให้ก้าวหน้าทันสมัยแล้ว กระทรวงศึกษาธิการยังมุ่งปรับปรุง และส่งเสริมคุณภาพของครูประจำการอีกด้วย เช่น เปิดโอกาสให้ครูทั้งในโรงเรียนราษฎร์ และโรงเรียนรัฐบาลสมัครสอบเพื่อเลื่อนวิทยฐานะเป็นประจำทุกปี ซึ่งเริ่มมาแต่ปีพุทธศักราช ๒๔๔๕ อุฎฐาภิไทธาราชการครูธำศีกษาท้องถิ่นในประเทศ และนอกประเทศ จัดนำวิทยสาร วารสาร แขนงความรู้ และจัดให้มีการประชุมอบรมภาคฤดูร้อน เหล่านี้เป็นต้น

แม้ว่ากระทรวงศึกษาธิการจะโคศพยายามปรับปรุงและส่งเสริมคุณภาพของครูคั้งกล่าวแล้วเพียงใดก็ตามคุณภาพของครูทั่วประเทศก็ยังคงหาเป็นที่พอใจไม่ อาทิเช่น ตามรายงานประจำปี ๒๕๐๓ ของ กรมสามัญศึกษา^๒ มีครูประมาณที่ทำการสอนอยู่ในโรงเรียนประชาบาล และเทศบาล เท่าที่สำรวจได้ ๔๘,๐๘๗ คน ในจำนวนนี้เป็นครูที่ไม่มีวุฒิกู ๓๕,๐๐๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๒๑

จำแนกได้คั้งนี้

- วุฒอาชีวศึกษา อาชีวศึกษาชั้นต้น อาชีวศึกษาชั้นปลาย อาชีวศึกษาชั้นสูง และ วิทยาลัยเทคนิค ๑,๐๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๗๖
 - มัธยม ๗ มัธยม ๘ มี ๓๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๓
 - วุฒิมัธยมปีที่ ๓ และมัธยมปีที่ ๖ จำนวน ๒๒,๑๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๕๐
 - วุฒิมัธยมปีที่ ๑ และมัธยมปีที่ ๒ จำนวน ๔,๐๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๖๕
 - วุฒิกำกว่ามัธยมปีที่ ๑ จำนวน ๗,๒๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๗๑
- แม้ว่าตัวเลขเกี่ยวกับครูที่ยังไม่มีวุฒิกูทางครูจะค่อนข้างสูงก็ตาม แต่ตัวเลขนี้ก็เริ่มลดลงบ้างแล้ว คั้งจะเห็นได้จากรายงานประจำปี ๒๕๐๔ ของ กรมสามัญศึกษา^๓ มีครูประชาบาลที่ยังไม่มีวุฒิกูทางครู ๓๕,๒๗๕ คน หรือ ร้อยละ ๔๑.๓๐ จำแนกได้คั้งนี้
- ครูที่มีประกาศนียบัตรวิชาชีพอื่น ๆ ๖,๔๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๐๐
 - วุฒิประโยคนมัธยม (ม. ๖) และเครือชมฤคม ๖,๐๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๐๘

^๒ กองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ รายงานประจำปี ๒๕๐๓ หน้า ๑๓ - ๑๕.

^๓ กองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ รายงานประจำปี ๒๕๐๔ หน้า ๒๕ - ๒๖.

ผู้มีบทบาทที่ ๓ - ๕ มี ๑๐,๑๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๖๓
 ผู้มีบทบาทที่ ๑ - ๒ มี ๖,๖๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๕๘
 ผู้ที่ค่าความซับซ้อนที่ ๑ มี ๕,๖๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๕๐

จากตัวเลขที่นำมาเสนอไว้มีใ้ไข้ไ้หมายคความว่า กรมเจ้าสังกัดไม่ให้ความสนใจในเรื่องคุณภาพของครู ความรายงานประจำปี ๒๕๐๕ ของกรมสามัญศึกษานั้น มีรายละเอียดที่แสดงให้เห็นว่า กรมสามัญศึกษาได้ดำเนินการปรับปรุงส่งเสริมคุณภาพของครูและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของอยู่ตลอดเวลา จึงจะเห็นได้จากสถิติการอบรม ดังนี้

ปีการศึกษา	จำนวนครั้งการอบรม	จำนวนครูหรือเขาอบรม		ค่าใช้จ่าย	
		จำนวน	ร้อยละ	บาท	เฉลี่ยรายหัว
๒๕๐๓	๒๐๖	๒๐,๕๖๑	๒๔	๑,๕๓๘,๘๒๐	๗๔.๖๘
๒๕๐๓	๑๓๐	๑๐,๖๕๗	๑๒	๘๕๘,๒๕๐	๘๐.๕๓
๒๕๐๔	๑๓๐	๑๓,๖๕๓	๑๕	๖๕๗,๐๐๐	๕๐.๐๖

การอบรมนี้ไม่มีใครรู้ว่าเป็นการอบรมครูที่ยังไม่มีวุฒิทางครูล้วน ๆ เพียงแต่ระบุวัตถุประสงค์ของการอบรมไว้ว่า เพื่อปรับปรุงวิธีการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น เพื่อปลูกฝังทัศนคติที่ถูกต้องในเรื่องการศึกษา และเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องเรื่องเด็กซ้ำชั้น

ม. อ. ปิ่น มาลากุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการคนปัจจุบัน เคยกล่าวไว้ในสมัยที่ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงศึกษาธิการว่า "... งานครูทำประโยชน์ให้แก่คนทั่วประเทศ ..."

๔ ค. หน้า ๕๐.

๕ ปิ่น มาลากุล, ม. อ. ความเคลื่อนไหวทางการศึกษา ศูนย์ศึกษา ทศจิกายน ๒๕๕๗ หน้า ๕๕.

เราจะให้ครูเคลื่อนไหวไปในทางที่จะมีคุณภาพสูง ...” สายหยุด จำปาทอง และบุญฉิ่ง อัครดากร^๖ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับครูที่ยังไม่มีวุฒิทางครูว่า “... การอบรม การยกระดับ วิทยฐานะครูประจำการนั้นสำคัญไม่น้อยไปกว่าการผลิตครู การหย่อนความสามารถและสมรรถภาพของครู ไม่เพียงแต่ยังผลกระทบกระเทือนแต่ในค่านาการศึกษาของอนุชนโดยตรง แต่ยังมีนัยและ ทำลายเศรษฐกิจของประเทศโดยส่วนรวม และสูญเสียงบประมาณแผ่นดินอีกด้วย ...”

เพื่อที่จะให้มองเห็นความสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่ของครูให้เด่นชัดยิ่งขึ้น จึงขอนำตัวเลข เกี่ยวกับผลการเรียนของนักเรียน ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา^๗ ถึง ชั้นเตรียมอุดมศึกษา มาเสนอไว้

๗ ทั่วไพบ
ในปีการศึกษา ๒๕๕๓^๗ นักเรียนชั้นประถมศึกษา^๗ ถึง ชั้นเตรียมอุดมศึกษา สอบตก ร้อยละ ๔.๖๖ ในปี ๒๕๐๐ ตัวเลขเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๔.๕๑ เฉพาะนักเรียนชั้นประถมศึกษา^๗ สอบตก ร้อยละ ๔๕.๔๑ นักเรียนชั้นประถมศึกษา^๗ ๒ สอบตก ร้อยละ ๑๓.๕๕

ตามรายงานประจำปีของกรมสามัญศึกษา^๘ นักเรียนชั้นประถมศึกษา^๗ ถึง ชั้นประถมศึกษา^๘ สอบตก ๒๖๕,๕๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๕๑ ของจำนวนนักเรียนที่เข้าสอบ มีนักเรียน ที่ต้องเรียนซ้ำชั้นทั้งสิ้น ๓๑๔,๖๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๖๓ ของนักเรียนทั้งหมด

การที่เด็กสอบตก และต้องเรียนซ้ำชั้นเป็นจำนวนมากเช่นนี้ อาจมีสาเหตุหลายประการ เช่น เด็กขาดเรียนบ่อย เด็กปัญญาทึบ และสุขภาพไม่ดี คุณภาพของครูยังไม่ดีพอ นักเรียนด้นชั้น หรือ มีปัญหาในเรื่องฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว และอื่น ๆ การที่นักเรียนต้องสอบตก และเรียนซ้ำชั้น เป็นจำนวนมากเช่นนี้ ย่อมจะมีผลกระทบกระเทือนไปถึงงบประมาณแผ่นดินด้วย ทั้งนี้ ม.ธ. ปัน มาลากุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ^๙ กล่าวไว้ว่า... ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มเฟื้อยที่สุด

^๖ สายหยุด จำปาทอง และบุญฉิ่ง อัครดากร การผลิตครู หน้า ๓๓.

^๗ บุญฉิ่ง อัครดากร การดำเนินงานของอนุชน หน้า ๒๑.

^๘ กองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, ว.ค. หน้า ๔๖ - ๔๗.

^๙ ปัน มาลากุล, ม.ธ. ว.ค. หน้า ๕๔.

เวลานี้ก็คือ การที่เด็กเรียนซ้ำชั้น ต้องเสียแรงครูจำนวนมาก ... เราต้องช่วยกันแก้ไขให้ครู
ทำการสอนดีขึ้น อบรมครูตามแผนใหม่อย่างที่เราอบรมกันอยู่นี้ ... เพื่อครูจะได้สอนดีขึ้น ..."

สายหยุด จำปาทอง และบุญดิน อัครดารา^{๑๑} โศกแสดงความคิดเห็นไว้ว่า "... ปัญหา
นักเรียนสอบไล่ตก และการเรียนซ้ำชั้นเป็นจำนวนมากเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากเหตุหลายประการ
เช่น คุณภาพของครูไม่เพียงพอ ครูมีความรู้ความสามารถ และมีวุฒิทางครูมีจำนวนน้อย ... ฉะนั้น
จึงต้องปรับปรุงคุณภาพของครูให้สูงขึ้น ... ครูไม่มีวุฒิทั่วประเทศควรได้รับการอบรมใหม่มีความรู้
สูงขึ้น และก้าวหน้าทันสมัยโดยด่วนเช่นกัน ..."

การที่ประเทศไทยมีครูที่ยังไม่มีวุฒิทางครูอยู่เป็นจำนวนมากเช่นนี้ มีได้หมายความว่า
ครูเหล่านั้นขาดความกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้ ปัจจุบันนี้เราจะพบว่า ครูสนใจที่จะศึกษา
หาความรู้มากกว่าแต่ก่อนมาก จากการวิจัยของกรมวิชาการ^{๑๒} พบว่าครูมีความสนใจที่จะ
ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม มีความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง สนใจที่จะสอบเลื่อนวิทยฐานะ
ของตนให้สูงขึ้น และสนใจที่จะเข้ารับการอบรมภาคพิเศษที่สะดวกจะเข้าอบรม หรือถ้าโอกาสอำนวยให้
เช่น สถานที่ยอดรมไม่ไกลเกินไป เสียค่าใช้จ่ายน้อย เหลววันเป็นต้น อย่างไรก็ตามการที่
ครูส่วนมากมีทัศนคติและมีความไม่เอียงใจในอันที่จะศึกษาหาความรู้ เช่นนี้ นับเป็นนิมิตรอันดีที่จะช่วย
ให้การยกระดับวิทยฐานะของครู เป็นไปอย่างสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น

การอบรมครูประจำการใหม่มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นนั้นเป็นวิธีการที่ดี แต่ก่อนจะวาง
โครงการอบรมนั้น ผู้รับผิดชอบในเรื่องนี้ควรจะต้องศึกษาถึงความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับแนวนโยบายของ
รัฐบาลโดยทั่ว ๆ ไปด้วย นโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่เห็นได้ชัดคืออย่างหนึ่งคือ
การพัฒนาชนบท ในเรื่องนี้กระทรวงศึกษาธิการก็ได้ดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล
โดยจัดการฝึกหัดครูชนบทขึ้น

^{๑๑} สายหยุด จำปาทอง และบุญดิน อัครดารา, ว.ค. หน้า ๑๒ - ๑๓.

^{๑๒} กองการวิจัย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ "ผลการสำรวจภาวะความเป็นอยู่
ของครูทั่วประเทศ" การวิจัยทางการศึกษา เล่มที่ ๒ หน้า ๔๔ - ๕๒.

๒. การฝึกหัดครูชาวมท

การฝึกหัดครูชาวมท เป็นความก้าวหน้าอย่างหนึ่งในทางการศึกษาของประเทศไทย เป็นการฝึกหัดครูเพื่อพัฒนาชุมชน มุ่งหมายที่จะให้การศึกษแก่ชุมชนใน เรื่องที่อยู่อาศัย การอนามัย การเกษตร การเศรษฐกิจ การสังคม สันทนาการ และอื่น ๆ โดยให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางหรือเป็นสื่อเพื่อกำเนินการนี้ กระทรวงศึกษาธิการ ได้เริ่มโครงการฝึกหัดครูชาวมทมาตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๔๘๘ โดยได้รับความร่วมมือจากองค์การยูเนสโก (UNESCO) การฝึกหัดครูชาวมทนั้นนอกจากจะมุ่งฝึกฝนให้นักเรียนฝึกหัดครูมีความสามารถในการสอนแล้ว ยังมุ่งฝึกให้มีความสามารถในการปรับปรุงชุมชน และสามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือแก่ชาวชนบทได้อีกด้วย

โรงเรียนฝึกหัดครูชาวมทแห่งแรกในประเทศไทยคือ โรงเรียนฝึกหัดครูอุดมราชธานี (ปัจจุบันมีฐานะเป็นวิทยาลัยครู) เริ่มฝึกนักเรียนฝึกหัดครูตามโครงการฝึกหัดครูชาวมทในปีการศึกษา ๒๔๘๘ ในการนี้รัฐบาลไทยได้รับความช่วยเหลือจากองค์การยูเนสโก ซึ่งมีข้อตกลงกันดังนี้

ก. ฝ่ายไทย

- ๑) รัฐบาลไทยจะเป็นผู้จัดสร้างอาคารและเครื่องอุปโภคต่าง ๆ ให้แก่โรงเรียนฝึกหัดครูชาวมท
- ๒) นอกจากผู้เชี่ยวชาญขององค์การยูเนสโกแล้ว รัฐบาลไทยจะต้องจัดหาครูจัดการสอน ตลอดจนเจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการด้วย
- ๓) รัฐบาลไทยเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย และค่าบำรุงรักษาอาคารต่าง ๆ ของโรงเรียน
- ๔) รัฐบาลไทยยินยอมให้ใช้ศูนย์กลางการศึกษามบรมผู้ใหญ่อจังหวัดอุดมราชธานี (ท.อ.ศ.อ.) เป็นศูนย์กลางศึกษาสำหรับโรงเรียนฝึกหัดครูชาวมทด้วย และโดยเหตุที่สถานทั้งสองนี้ จัดตั้งทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการของ ศ.อ.ศ.อ. ควรดำรง

ตำแหน่งผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ โครงการฝึกหัดครูสมทบด้วย

๕) รัฐบาลไทยจะเป็นผู้จัดที่พักให้แก่ผู้เชี่ยวชาญขององค์การยูเนสโก และจะจ่ายค่าขนส่งตลอดจนค่าพาหนะเดินทางไปราชการในประเทศ และค่าเวชภัณฑ์ต่าง ๆ ให้อีกด้วย

๖) รัฐบาลไทยขอให้ผู้เชี่ยวชาญขององค์การยูเนสโกมาร่วมงานด้วยสามนาย อยู่ในบังคับบัญชาของผู้อำนวยการฝ่ายไทย

๗) รัฐบาลไทยจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในข้อเรียกร้องทั้งปวงขององค์การยูเนสโก และต้องรับผิดชอบค่าเสียหายอันเนื่องมาจากความตาย บาดเจ็บ หรือความเสียหายในทรัพย์สินขององค์การ คิวแทน และเจ้าหน้าที่ขององค์การตลอดเวลาที่ปฏิบัติงานอยู่ในประเทศไทย

๘) บุคคลผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายองค์การให้มาปฏิบัติงานตามโครงการนี้เกินกว่าสามเดือน จะได้รับอภิสิทธิ์ และยกเว้นค่าธรรมเนียม ค้างที่ใครระบุไว้ในมาตรา ๗ และ ๘ แห่งสัญญาว่าด้วยสิทธิ และการผ่อนผันให้แก่ผู้ชำนาญพิเศษ (Convention on the Privileges and Immunities of the Specialized Agencies)

๙) บุคคลผู้ได้รับแต่งตั้งให้มาปฏิบัติงานเป็นระยะเวลาสามเดือน หรือไม่ครบสามเดือน แม้มิได้เป็นเจ้าหน้าที่ขององค์การ รัฐบาลไทยจะผ่อนผันการเสียภาษี การเสียภาษีเงินได้ ค่าธรรมเนียมเช่าเมือง และค่าธรรมเนียมทางคิวอีกด้วย

จ. ฝ่ายยูเนสโก

๑) องค์การยูเนสโก จะจัดผู้เชี่ยวชาญมาช่วยตามโครงการสามนาย และจะเป็นผู้จ่ายเงินเดือน และค่าพาหนะในการเดินทางมารับตำแหน่งนี้ด้วย

๒) ในระยะแรกขององค์การจะจัดเจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการมาช่วยวางโครงการ และดำเนินงาน

๓) องค์การยูเนสโก จะช่วยเหลือทางการเงินเพื่อจ่ายเป็นค่าวัสดุ ครุภัณฑ์ อย่างค่า ๕,๐๐๐ ดอลลาร์ ค่าหนังสือและสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ อีก ๒๐๐ ดอลลาร์ วัสดุต่าง ๆ จะยังคงเป็นทรัพย์สินขององค์การจนกว่าจะได้โอนกรรมสิทธิ์ให้แก่รัฐบาลไทย

การดำเนินงานตามโครงการฝึกหัดครูสมทบนี้ ฝ่ายไทยได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นสองคณะ คือ คณะกรรมการอำนวยการโครงการฝึกหัดครูสมทบ (The General Project Committee)

กับ คณะกรรมการดำเนินงานโครงการฝึกหัดครูชุมชน (The Local Project Committee) และหวังไว้ว่าจะให้โรงเรียนฝึกหัดครูชุมชนทูลราชธานีเป็นตัวอย่างของโรงเรียนฝึกหัดครูชุมชนแห่งอื่น ๆ ที่จะเกิดขึ้นในภายหน้า โครงการฝึกหัดครูชุมชนนี้ ใช้อักษรย่อว่า TURTEP (Thailand UNESCO Rural Teacher Education Project)

โรงเรียนฝึกหัดครูชุมชนทูลราชธานี ได้เริ่มงานขั้นต้นด้วยการสำรวจชุมชน และเลือกโรงเรียนในเขตตำบล อำเภอต่าง ๆ ของจังหวัด เป็นหน่วยทดลอง เพื่อส่งนักเรียนฝึกหัดครูไปฝึกสอนที่โรงเรียนเหล่านั้น และในขณะเดียวกันนักเรียนฝึกหัดครูก็ทำหน้าที่พัฒนาชุมชนไปด้วย เช่น ช่วยเหลือ แนะนำเกี่ยวกับความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน การทำสวนครัว เลี้ยงสัตว์ การนอมอาหาร การคมนาคมขนส่ง เป็นต้น

การส่งนักเรียนฝึกหัดครูไปฝึกสอนนั้น นอกจากจะมีอาจารย์เทศการสอนจากโรงเรียนฝึกหัดครูออกไปคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือแล้ว ยังต้องอาศัยครูในโรงเรียนซึ่งอยู่ในข่ายปรับปรุงนั้น ช่วยทำหน้าที่ครูนิเทศการการสอนไปด้วย ซึ่งเรียกกันว่า ครูพี่เลี้ยง ครูพี่เลี้ยงเหล่านี้ทำหน้าที่ของตนได้ดี เพราะทางโรงเรียนฝึกหัดครูได้จัดการอบรมให้ทราบถึงหน้าที่ และความมุ่งหมายของโครงการโดยตลอดแล้ว

การฝึกหัดครูชุมชนในระยะแรกได้รับความสำเร็จเป็นที่พอใจยิ่ง ทางการจึงได้ขยายโครงการนี้ไปสู่โรงเรียนฝึกหัดครูแห่งอื่น ๆ เช่น วิทยาลัยครูอุดรธานี วิทยาลัยครูนครราชสีมา วิทยาลัยครูมหาสารคาม และวิทยาลัยครูอุบลราชธานี ซึ่งได้ดำเนินงานต่อมาจนถึงปัจจุบันนี้

๓. การพัฒนาชุมชน

การพัฒนาชุมชนมิได้เป็นงานของกระทรวงใดกระทรวงหนึ่งโดยเฉพาะ หลายกระทรวงต้องร่วมมือกัน เช่น กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตร กระทรวงคมนาคม กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงมหาดไทย เป็นต้น งานพัฒนาการท้องถิ่นที่กระทรวงศึกษาธิการดำเนินไปแล้วนั้น นอกจากจะมีโครงการฝึกหัดครูชุมชนแล้ว ยังมีศูนย์กลางการอบรมผู้เชี่ยวชาญทางมูลสารศึกษา ที่เรียกกันว่า "ศูนย์กลางอบรมการศึกษาผู้ใหญ่ จังหวัดอุบลราชธานี" (Thailand UNESCO Fundamental Education Centre: TUFEC) เรียกย่อ ๆ ว่า ศ.อ.ศ.อ. ศูนย์กลางนี้ตั้งขึ้นด้วย

ความช่วยเหลือขององค์การชำนาญพิเศษแห่งสหประชาชาติ อาทิเช่น องค์การอาหารและเกษตร
องค์การอนามัยโลก องค์การกรรมาชโลก โดยเฉาะอย่างยิ่งองค์การศึกษาวិทยาศาสตร์และ
วัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ^{๑๓} สัญญาการช่วยเหลือเริ่มแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๓ และสิ้นสุดลง
แล้วเมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ รวมเวลาดัง ๔ ปี ความมุ่งหมายของการจัดตั้ง ศ.อ.ศ.อ.
นั้น มีข้อความที่ควรนำมากล่าวคือ^{๑๔} เพื่อศึกษาสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ เพื่อให้วินิจฉัยได้ว่า
ท้องถิ่นต่าง ๆ ในประเทศไทยมีความต้องการและปัญหาอะไรบางที่มูลสารศึกษาอาจแก้ไขได้ นอกจากนี้
นั้นยังมีความมุ่งหมายเพื่อผลิตวัสดุทัศนวัสดุ และฝึกอบรมผู้เชี่ยวชาญทางมูลสารศึกษาออกไปปฏิบัติภารกิจ
ในท้องถิ่นอีกด้วย

ในวันพิธีส่งมอบงาน ศ.อ.ศ.อ. ให้แก่รัฐบาลไทยเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔
นายพัน ปาถะวงศ์ ๓ อธิบดี^{๑๕} เชาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์
และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ ได้กล่าวขอบคุณที่ของ มร. การค์เนอร์ ผู้แทนองค์การศึกษา
วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ คนหนึ่งว่า "ตั้งแต่สร้างศูนย์ขึ้นมา ศูนย์นี้ได้ทำคุณประโยชน์
แก่ชนบทประเทศไทยมาก โดยผลิตสารนิเทศเป็นจำนวนมาก รวมทั้งสารนิเทศต่างประเทศด้วย ซึ่งได้
ทำให้คุณประโยชน์มากหลายในการพัฒนาชนบทของประเทศเราด้วย" ในทางปฏิบัติแล้วสารนิเทศ
ที่จบจาก ศ.อ.ศ.อ. กับครูที่จบตามหลักสูตรฝึกหัดครูชนบทจะประสานงานกันได้เป็นอย่างดีแม้ยังเผชิญ
ทำงานในหมู่บ้านเดียวกัน

กระทรวงมหาดไทย^{๑๖} ก็ได้รับมอบหมายให้เป็นแหล่งกลางในการดำเนินงานตามโครงการ
พัฒนาการท้องถิ่นแห่งชาติ ได้เริ่มโครงการทดลอง (Pilot Projects) ใน พ.ศ. ๒๕๕๐

^{๑๓} ศ.อ.ศ.อ., ๔ ป้องความร่วมมือระหว่างองค์การชำนาญพิเศษแห่งสหประชาชาติ
กับประเทศไทย หน้า ๔

^{๑๔} ก. หน้า ๔

^{๑๕} ก. หน้า ๒๔

^{๑๖} กรมมหาดไทย ทำไมจึงต้องพัฒนาการท้องถิ่น มูลสาร หน้า ๘

จำนวน ๓๐ เขตพัฒนา ใน ๒๑ จังหวัด ในปีพุทธศักราช ๒๕๐๒ ได้เปิดเขตพัฒนาอีก ๔๗ เขต ใน ๒๔ จังหวัด ในปีเดียวกันนั้นเองกระทรวงศึกษาธิการได้โอนเจ้าหน้าที่สารนิเทศก์จำนวน ๒๐๘ คน ซึ่งสำเร็จการศึกษาจาก ศ.อ.ศ.อ. และได้รับการอบรมเพื่อทำงานพัฒนาการท้องถิ่นโดยเฉพาะ มาให้กระทรวงมหาดไทยด้วย กระทรวงมหาดไทยมีโครงการอบรมพัฒนากรทั้งชายหญิงต่อไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะพบกับความต้องการ เพื่อออกไปแก้ไขปัญหามาในชนบท กล่าวกันว่า^{๑๗} ศัตรูอันยิ่งใหญ่ของชาวชนบทที่ก่อให้เกิดไขโดยความก็คือ ความโง่เขลา (Ignorance) ความยากจน (Poverty) โรคภัยไข้เจ็บ (Diseases) และ การขาดอาหาร (Malnutrition)

ความก้าวหน้าในด้านพัฒนาการท้องถิ่น ที่ควรนำมากล่าวไว้ในที่นี้อีกอย่างหนึ่ง คือ การเปิด "ศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาการท้องถิ่นประจำภาค ไทย - สปอ." (The Thai - SEATO Regional Community Development Technical Assistance Centre) ณ จังหวัดอุบลราชธานี เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๐๕ โดยมีวัตถุประสงค์คือ "... เป็นแหล่งกระจายบริการช่วยเหลือทางวิชาการ การวิจัย และประเมินผล ตลอดจนการดำเนินงานในด้านการพัฒนาการท้องถิ่นภายในภาค นอกจากนั้นยังมุ่งหมายให้หน่วยประจำภาคทำหน้าที่ประสานงานและอำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมาให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ แก่การปฏิบัติงานพัฒนาการท้องถิ่นที่ดำเนินอยู่ในจังหวัด อำเภอ และหมู่บ้าน ..."

จากข้อความข้างบนนี้ ย่อมเป็นที่ยืนยันได้ว่า กิจกรรมฝึกหัดครูชนบทย่อมอยู่ในข่ายที่จะขอคำแนะนำจากศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการนี้ได้ เพราะศูนย์นี้ผู้เชี่ยวชาญทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เฉพาะผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศนั้น มีสาขาเศรษฐศาสตร์ มานุษยวิทยา การเกษตร การชลประทาน และการคมนาคม

^{๑๗} อภัย จันทวิมล โครงการพัฒนาการท้องถิ่นตามแผนการศึกษาของ ศ.อ.ศ.อ.

หน้า ๓.

^{๑๘} ส่วนพัฒนาการท้องถิ่น กรมมหาดไทย แผนปฏิบัติการศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาการท้องถิ่นประจำภาคไทย - ส.ป.อ. หน้า ๑.

ปัญหาและขอบข่ายของการค้นคว้า

๑. ความสำคัญของปัญหา

เป็นที่น่าสังเกตว่าความสำเร็จของการพัฒนาหมู่บ้านตามโครงการฝึกหัดครูชุมชน มีอยู่เฉพาะที่กลุ่มชุมชนซึ่งอยู่ในชายทลสองเท่านั้น หมู่บ้านในโครงการฝึกหัดครูชุมชนที่เจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่เรายังไม่มีการวิจัยติดตามผลกันดูเลยว่า นักเรียนฝึกหัดครูชุมชนที่จบการศึกษาไปเป็นครูจริง ๆ แล้วนั้น ได้ดำเนินการพัฒนาหมู่บ้านตามที่ได้ฝึกฝนมาหรือไม่ จากการสอบถามและสนทนากับนักเรียนครูเหล่านั้น ทำให้ทราบว่า เป็นการยากอย่างยิ่งที่จะพัฒนาชุมชนที่ตนได้รับการบรรจุให้ไปทำการสอน ทั้งนี้เพราะในขณะที่เป็นนักเรียนฝึกหัดครูชุมชนนั้น งานปรับปรุงชุมชนที่ได้รับมอบหมายส่วนมากเป็นงานที่ทำเป็นกลุ่ม (team - work) มีอาจารย์พิเศษการสอนจากวิทยาลัยครูคอยให้คำแนะนำช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด งานนั้นจึงสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เป็นผลให้หมู่บ้านในชายทลสองเจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่ครั้นนักเรียนฝึกหัดครู เหล่านี้ได้รับการบรรจุไปสอนในชนบทตามลำดับ ทำให้รู้สึกโดดเดี่ยวไม่มีกำลังใจและกำลังกายพอที่จะริเริ่มทำการพัฒนาหมู่บ้านให้โดยล ปรกอบกับนักเรียนครู เหล่านี้มีอายุน้อยเกินไป การที่จะให้ประชาชนในหมู่บ้านมีความเลื่อมใส จำเป็นต้องอาศัยครูเก่าในท้องถิ่นนั้นสนับสนุน ช่วยเหลือ และร่วมงานด้วย หรือถ้าครูเก่าจะเป็นผู้นำในงานนี้เสียเองโดยมีครูใหม่เป็นผู้ช่วยเหลือยิ่งเป็นการดี ปัญหาสำคัญก็คือ ครูเก่าไม่มีความเข้าใจในการพัฒนาชุมชน ความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับครูใหม่ หากครูใหม่คนเดียวได้รับการบรรจุให้ไปอยู่ในสิ่งแวดล้อมเช่นนั้น เราคงพอจะคาดการณล่วงหน้าได้ว่าอะไรจะเกิดขึ้น ครูใหม่จะมุ่งหน้าทำงานพัฒนาหมู่บ้านคนเดียวโดยที่ครูเก่าในโรงเรียนมิได้ให้การสนับสนุนเลยนั้น งานย่อมดำเนินไปไม่ได้ นานไปความรู้ใหม่ ๆ ที่ได้รับการฝึกฝนมาจากวิทยาลัยครูก็จะหายไปหมด หากเราจะหวังผลให้ นักเรียนฝึกหัดครูชุมชนทำการพัฒนาหมู่บ้านอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว เราก็มีความจำเป็นที่จะต้องจัดการอบรมครูหรือให้การศึกษาแก่ครูประจำการที่ยังไม่มีวุฒิต่างครุตามโครงการ ฝึกหัดครูชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูที่ทำการสอนอยู่ในโรงเรียนประชาบาล และเทศบาล ซึ่งอยู่ห่างไกลความเจริญนั้น ควรได้รับการอบรมก่อน เพื่อครู เหล่านั้นจะได้ร่วมมือกับนักเรียนฝึกหัดครูชุมชนกับครูที่เรียนจบความหลักสูตรฝึกหัดครูชุมชนได้อย่างเต็มที่ เราจะมุ่งแต่จะผลิตครูใหม่อย่างเดียวโดยมิได้ให้การศึกษา

อบรมแก่ครูเก่า ย่อมจะทำให้ประเทศไทยชาติก้าวหน้ากว่าที่ควรจะเป็น ฉะนั้นจึงถึงเวลาแล้ว
ที่กระทรวงศึกษาธิการควรจะได้จัดการให้การศึกษานักครูประจำการที่ยังไม่มีวุฒิทางครูตามหลักสูตร
ฝึกหัดครูชนบท สำหรับผู้ที่มิวุฒิกูอยู่แล้วจำเป็นต้องทำงานเกี่ยวข้องกับพัฒนาชนบทก็ควรให้
ได้รับการอบรมด้วย เพื่อจะได้มีความสามารถในการพัฒนาชนบทร่วมกับครูใหม่ได้เป็นอย่างดี

บุญฉิ่ง อัครดากร อธิบดีกรมการฝึกหัดครูได้ให้ข้อสังเกตบางประการ เกี่ยวกับการฝึกหัดครู
ชนบทว่า "... การฝึกหัดครูชนบทจะช่วยโครงการพัฒนาชนบททั้งในค่านเศรษฐกิจและสังคม และ
ช่วยวางรากฐานประชาธิปไตยได้เป็นอย่างดี"

กองการวิจัย กรมวิชาการ ได้สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับโครงการฝึกหัดครูชนบท ที่วิทยาลัย
ครูและโรงเรียนฝึกหัดครูได้ดำเนินการอยู่แล้ว มีข้อความตอนหนึ่งว่า "ควรให้ครูในโครงการ
ฝึกหัดครูชนบทได้รับการอบรมและส่งเสริมในค่านวิชาการ เพิ่มเติมอยู่เสมอ" ทั้งนี้เพราะผลการวิจัย
ได้ชี้ให้เห็นอุปสรรคของงานค่านฝึกหัดครูชนบทหรือหนึ่งว่า "สถาบันการฝึกหัดครูบางแห่งยังไม่ได้รับ
ความร่วมมือจากครูในโรงเรียนที่เขาไปช่วยเหลืออย่างเป็นทางการ" พร้อมกันนั้นคณะวิจัย ได้
เสนอแนะวิธีแก้ไขไว้ว่า ควรหาทางให้ครูเหล่านั้นได้รับประโยชน์ส่วนตัวบ้าง เช่น จัดการอบรม
เพื่อสอบเลื่อนวิทยฐานะ หรือคัดเลือกผู้ปฏิบัติงานเข้มแข็งไปศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาชั้นสูงต่อไป

ประเทศไทยอยู่ในระหว่างการพัฒนา ควรจะมองเห็นว่างานฝึกหัดครู เป็นงานสำคัญอย่างหนึ่ง
เพราะการพัฒนาประเทศไทยขึ้นอยู่กับการศึกษาของประชาชน และการศึกษาของประชาชนนั้น

¹ บุญฉิ่ง อัครดากร, ว.ค. หน้า ๕๓.

^๒ กองการวิจัย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับโครงการ
ฝึกหัดครูชนบท ที่วิทยาลัยครูและโรงเรียนฝึกหัดครูได้ดำเนินการอยู่แล้ว การวิจัยทางการศึกษา
ฉบับที่ ๕ หน้า ๕๖.

^๓ ว.ค. หน้า ๕๗.

^๔ ก.

ยอมรับอยู่กับปริมาณ และคุณภาพของครู องค์การบริหารวิเทศกิจแห่งสหรัฐอเมริกา (International Cooperation Administration of the United States) ก็เห็นว่า การสร้างครูใหม่คุณภาพดีนั้นเป็นงานที่มีความสำคัญ จึงได้พยายามให้ความช่วยเหลือในการอบรมครูประจำการแก่ประเทศที่ด้อยพัฒนา สำหรับประเทศไทยนั้น องค์การบริหารวิเทศกิจได้ให้ความช่วยเหลือในการจัดตั้งศูนย์พัฒนาการศึกษาประจำภาคการศึกษา (General Education Development: GED) ขึ้น วัตถุประสงค์ที่สำคัญประการหนึ่งของศูนย์พัฒนาการศึกษานี้ก็คือ ต้องการให้การศึกษารอบรมแก่ครูประจำการใหม่สมัครภาคศึกษา งานอบรมครูประจำการนั้น เป็นงานใหญ่ "... การจัดวางโครงการอบรมจะต้องได้รับความร่วมมือจากหลาย ๆ ทาง" สำหรับการจัดการศึกษาอบรมที่จะจัดให้แก่ครูประจำการตามโครงการฝึกหัดครูชุมชนนั้น จึงจำเป็นต้องสำรวจความคิดเห็นของครู อาจารย์ ที่ทำงานใกล้ชิดกับวงการฝึกหัดครูชุมชน เพื่อว่าข้อเสนอแนะที่ได้จากการสำรวจจะช่วยให้ผู้วางแผนการอบรมมองเห็นช่องทางที่จะจัดการอบรมให้ได้ผลและก่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

๒. ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

๑. เพื่อทราบความคิดเห็นของนักการศึกษา ครู อาจารย์ ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการฝึกหัดครูชุมชนโดยตรงว่า ควรจัดให้มีการอบรมครูที่ไม่มีวุฒิต่างครู ตามโครงการฝึกหัดครูชุมชนหรือไม่

๕

Carley, Verna A., Report of Progress in Teacher Education, International Cooperation Administration, p. 8.

๖

Ibid., p. 70.

๗

Saradatta, Lamaimas, Proposed Policies and Procedures for the in-service Education for the Public Primary School Teachers in Thailand, p. 83.

๒. ต้องการทราบว่า ถ้าจะเปิดการอบรมครูที่ยังไม่มีวุฒิทางครูเหล่านั้น ตามโครงการฝึกหัดครูชนบทแล้ว ควรจะกำหนดความมุ่งหมายไว้อย่างไรบ้าง ระยะเวลาการอบรมควรจะเป็นไปอย่างไร การอนุญาตให้ครูเข้ารับการอบรม หรือศึกษาต่อควรจะเป็นไปในรูปใด

๓. ต้องการทราบว่า การอบรมครูที่ยังไม่มีวุฒิทางครู ตามโครงการฝึกหัดครูชนบทนี้ ควรจะให้การบริหารงานไปในรูปใด จะให้แผนกศึกษาธิการจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการอบรม ในความสนับสนุนของกรมสามัญศึกษา หรือควรมอบให้วิทยาลัยครูแต่ละแห่งรับผิดชอบในภาคการศึกษาของตนโดยดำเนินการอบรมในความสนับสนุนของกรมการฝึกหัดครู หรือจะให้เป็นการดำเนินงานร่วมกันระหว่างกรมสามัญศึกษา และกรมการฝึกหัดครู

๔. ต้องการทราบความคิดเห็นของนักการศึกษา ครู อาจารย์ ว่า การอบรมครูดังกล่าวนี้ ควรให้ประกาศนียบัตรครู และบริษัตราเงินเดือนตามวุฒิหรือไม่ หรือจะตอบแทนด้วยการเลื่อนชั้นเงินเดือน

๕. เพื่อรวบรวมความคิดเห็นต่าง ๆ เสนอต่อกรมการฝึกหัดครู ซึ่งบางที่การศึกษาคนควรรื่องนี้จะเป็นประโยชน์บ้างในโอกาสอันควร

๓. ขอทดลองเบื้องต้น

๑. เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปแล้วว่า ผู้ที่จะเป็นครูต้องเป็นผู้ที่ได้รับการฝึกฝนอบรมมาโดยเฉพาะ จึงจะเป็นครูที่ดีได้ ผู้ที่ไม่ได้ผ่านการฝึกฝนทางอาชีพครูนั้นควรจะได้รับการศึกษาอบรมเพื่อส่งเสริมวิทยฐานะ เพราะถ้าเพียงแต่อาศัยใจวันและเวลาช่วยปรับปรุงความก้าวหน้าทางการสอนแล้ว ความก้าวหน้านั้นย่อมเป็นไปได้โดยยาก

๒. นอกจากครูจะมีหน้าที่สอนหนังสือในโรงเรียนแล้ว ควรจะได้มีส่วนช่วยเหลือในการสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่นที่ตนทำการสอนอยู่ด้วย ในเมื่อท้องถิ่นนั้นยังล่าช้าและประชาชนในท้องถิ่นนั้นต้องการความช่วยเหลือแนะนำ ดังนั้นการอบรมครูประจำการที่ยังไม่มีวุฒิทางครูจึงควรให้ครูเหล่านั้นมีความรู้ เกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นด้วย

๔. ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้านี้จัดทำในหัวข้อใหญ่ ๆ ดังต่อไปนี้

- ๑. ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับครูที่ยังไม่มีวุฒิทางครู และการจัดการศึกษาอบรมให้แก่ครูเหล่านั้น
- ๒. ความมุ่งหมายของการอบรมเพื่อเป็นแนวทางในการจัดวิชาให้แก่ผู้เข้ารับการอบรมตามโครงการฝึกหัดครูชนบท
- ๓. การบริหาร ใ้แก่ สถานที่ หน่วยงานที่จะต้องรับผิดชอบโดยตรงในการอบรม การคัดเลือกครูเข้ารับการอบรม และระยะเวลาการอบรม
- ๔. ผลประโยชน์ที่ผู้เข้าอบรมควรได้รับ
- ๕. การวัดผลการศึกษา

๕. คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ

เพื่อความเข้าใจอันดีเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้ จึงขออธิบายความหมายของคำบางคำที่ใช้ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ดังนี้

การให้การศึกษาอบรมครูประจำการ หมายถึง ประสิทธิภาพและกิจกรรรมทั้งหมดที่จัดให้แก่ครูที่กำลังทำการสอนอยู่ในโรงเรียน โดยมุ่งที่จะให้ครูเหล่านั้นได้ก้าวหน้าทั้งในด้านอาชีพการงานและส่วนตัว

การฝึกหัดครูชนบท หมายถึง การผลิตครูเพื่อไปสอนในชนบท โดยมีวัตถุประสงค์จะให้ครูเหล่านั้นออกไปพัฒนาหมู่บ้านที่ตนทำการสอนอยู่ นอกเหนือไปจากงานสอนหนังสือ เพื่อว่าประชาชนในหมู่บ้านนั้นจะได้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น

ครูที่ยังไม่มีวุฒิทางครู หมายถึง ครูซึ่งกำลังทำการสอนอยู่ในโรงเรียนประถม และมัธยม โดยที่ครูเหล่านั้นไม่มีวุฒิทางวิชาสามัญเท่านั้น เช่น มีวุฒิประถม ๔ ม. ๓ ม. ๒ หรือ ม. ๔ และไม่เคยได้รับประกาศนียบัตรจากสถาบันฝึกหัดครูใด ๆ ทั้งในประเทศหรือนอกประเทศ หรือไม่เคยได้รับประกาศนียบัตรครู โดยการสอนเทียบความรู้ทางวิชาครู

๖. ผลการวิจัยของผู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้

ชิสเตอร์ โคสาร์วความคึกเห็นของอาจารย์ใหญ่ในรัฐเวอร์จิเนีย เกี่ยวกับครูที่ยังไม่มีวุฒิทางครู พบว่า อาจารย์ใหญ่ ร้อยละ ๗๕ จากจำนวน ๔๔๑ คน มีความเห็นว่า ครูที่ไม่ได้ผ่านการฝึกฝนอบรมในทางอาชีพครู โดยเฉพาะนั้น มีปัญหาในเรื่องการปรับตัวให้เข้ากับชั้นเรียนมากกว่าครูที่มีวุฒิทางครู และพบว่า ครูที่ผ่านสถาบันฝึกหัดครูมานั้นก็มักจะเป็นครูที่ยิ่งยกว่าครูที่ไม่มีวุฒิทางครู

ฝ่ายวิจัยของสมาคมการศึกษาแห่งสหรัฐอเมริกา รายงานว่า การอบรมครูประจำการนั้นเดิมเป็นเพราะเห็นว่า ครูบางคนไม่ได้ผ่านการฝึกฝนอบรมเพื่อมาเป็นครูโดยเฉพาะ ทั้งยังขาดวุฒิภาวะ และขาดประสบการณ์ สาเหตุอีกอย่างหนึ่งของการอบรมครูประจำการนี้ก็คือ คณะครูในเขตเดียวกันมีปรัชญาการศึกษาขัดแย้งกัน ทำให้ไม่สามารถทำงานด้วยกันได้ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะก่อนมาเป็นครูนั้นเป็นศิษย์ต่างสำนักกัน และมาจากภูมิสำเนาต่าง ๆ กัน ทำให้ความรู้สึกรักใคร่แตกต่างกันไป เนื่องจากภูมิหลังของครูไม่เหมือนกันนี้เอง จึงต้องมีการอบรมครูประจำการขึ้น เพื่อจะได้ทำการสอนตามหลักสูตรได้ เพราะหลักสูตรสมัยใหม่ครูต้องประสานงานกันเป็นอันหนึ่งอันเดียว คณะวิจัยคณะนี้ยังค้นพบอีกว่า การอบรมครูประจำการนี้เพื่อให้งานของโรงเรียนดำเนินไปด้วยดี และจากข้อมูลทำให้ทราบว่า โครงการอบรมครูประจำการนั้นต้องเริ่มด้วยการสำรวจปัญหาที่ครูใหม่และครูเก่ากำลังเผชิญอยู่ พยายามวิเคราะห์ทัศนคติของครู คุ้มครองสภาพในการสอน ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพและสังคม

วูด โกลิคนกว่าเกี่ยวกับการอบรมครูประจำการนี้เหมือนกัน เขาพบว่า ครูกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่าง อยากอบรมเพื่อตนจะได้ใช้สื่อทัศนวัสดุใหม่ ๆ ใ้ดีขึ้น รวมทั้งการแนะแนว

Shuster, Albert H., Jr., "Professional Education and Teaching," in Encyclopedia of Educational Research, p. 1356.

National Education Association Research Division, "Need for In-Service Education" in Encyclopedia of Educational Research, p. 703.

Wood, Hugh, "Need for In-Service Education" in Encyclopedia of Educational Research, p. 703.

และการวัดผลการเรียนของนักเรียนด้วย ครูอีก ๒๒ ยากอบรม เพราะเห็นว่าคนขาดความสามารถในการจูงใจให้นักเรียนร่วมงานกับเพื่อน ๆ ในชั้น ให้คำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมร่วมหลักสูตรไม่เป็น และไม่สามารถจะทำงานร่วมกับผู้ปกครองของนักเรียน หรือประชาชนทั่ว ๆ ไปได้ วูดโคสรุปความคิดเห็นในตอนท้ายว่า ครูเหล่านี้มีความสนใจในการอบรมมาก

สภาการศึกษาแห่งรัฐคอนเนคติกัต สหรัฐอเมริกา^{๑๑} ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการอบรมครูในรัฐดังกล่าว จากคำตอบของครูทั้งหมด ๕,๑๑๗ คน สรุปได้ว่า ต้องการอบรมและศึกษาเพิ่มเติม เพราะ

๑. ปรับปรุงวิธีสอน
๒. เพื่อให้เข้าใจปรัชญาและจุดมุ่งหมายของการศึกษาในปัจจุบัน
๓. เพื่อให้สามารถเตรียมเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรได้
๔. เพื่อให้เข้าใจพัฒนาการของเด็ก
๕. เพื่อความเข้าใจและฝึกฝนทักษะในการอภิปรายหมู่
๖. เพื่อปรับปรุงความผูกพันสัมพันธ์
๗. เพื่อปรับปรุงการใช้วัสดุทัศนวัสดุ
๘. เพื่อปรับปรุงวิธีสอนทั่วไป และการสอน "อ่าน"

เฮอริค^{๑๒} ได้สรุปการวิจัยเรื่อง "การช่วยเหลือครูเพื่อปรับปรุงวิธีสอน" ว่า การอบรมครูนั้นควรจัดอบรมวิชาการศึกษาค้นคว้าเรื่องเด็ก (Child Study) การบันทึกสภาพการเรียนการสอน และการวิจัย เพื่อจะได้ปรับปรุงการสอนของตน

^{๑๑} Connecticut State Department of Education, "Need for In-Service Education," in Encyclopedia of Educational Research, p. 703.

^{๑๒} Harrick, Virgil E., "Need for In-Service Education," in Encyclopedia of Educational Research, p. 704.

เมอร์ค และคณะ^{๑๓} ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการอบรมครูประจำการ และได้สรุปผลไว้ว่า การอบรมครูประจำการนั้นแบ่งการดำเนินงานเป็น ๓ แบบ คือ

- ๑. แบบสังเคณฑ์ (Centralization) การดำเนินงานทุกอย่างอยู่ในความรับผิดชอบของสภาการศึกษาแห่งมตรัฐ
- ๒. แบบวิเคณฑ์ (Decentralization) ความรับผิดชอบส่วนใหญ่เป็นของคณะครูในโรงเรียน
- ๓. แบบผสม คือทั้งสภาการศึกษาแห่งมตรัฐและครูในโรงเรียนวางแผนการอบรมร่วมกัน

จากโรงเรียนในชายฝั่งวจทั้งหมด ๔๕ โรงเรียน บปรากฏว่า มีโรงเรียนที่จัดอบรมวิธีสังเคณฑ์ ๒๕ โรงเรียน ใช้วิธีวิเคณฑ์ ๑๕ โรงเรียน และใช้วิธีผสมมี ๕๓ โรงเรียน

เกี่ยวกับการวัดผลการอบรมนั้น ควรวัดผลจากการสอน และการปรับตัวของครูที่ผ่านการอบรมมา เมอร์ค^{๑๔} ได้ทำการทดลองเป็นเวลาถึง ๒ ปี เพื่อวัดผลการอบรมครูประจำการ ผลปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนกับครูที่ผ่านการอบรมเพิ่มเติมเรียนได้ดีกว่านักเรียนอีกกลุ่มหนึ่ง ซึ่งเรียนกับครูที่ไม่ได้ไปรับการอบรม และผลการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

โฮล์มสันด์^{๑๕} ได้วัดผลความก้าวหน้าของครูที่เข้ารับการอบรม โดยใช้แบบสอบถามความสามารถของครู ตามความคิดเห็นของอาจารย์ใหญ่ และโดยดูจากปฏิริยาของครู จากการวัดผลก็พบว่า ครูที่ผ่านการอบรมวิชาพัฒนาการของเด็กประสบความสำเร็จในการสอนมากกว่าครูที่ไม่ได้ผ่านการอบรมวิชานี้มาเลย

^{๑๓} Berge, Marvint, and others, "In-Service Education Programs of Local School Systems," in In-Service Education, The Fifty-sixth Yearbook of the National Society for the Study of Education, pp. 197 - 223.

^{๑๔} Mork, Gordon, "Evaluation of In-Service Education Program," in Encyclopedia of Educational Research, p. 707.

^{๑๕} Holmlund, Walter S., "Evaluation of In-Service Education Program," in Encyclopedia of Educational Research, p. 707.

เอมันส์^{๑๖} ได้วัดทัศนคติของครูประจำการทั้งก่อนการอบรมและหลังอบรม ผลปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติภายหลังการอบรมสูงกว่าก่อนเข้ารับการอบรม โดยมีนัยสำคัญในระดับร้อยละ ๐

วีเบอร์^{๑๗} ได้ค้นคว้าเกี่ยวกับการอบรมครูประจำการ โดยพิจารณาถึงปัญหาของครูที่จะเข้าอบรมเป็นเกณฑ์ เพื่อนำมาประกอบการจัดการอบรมครูประจำการให้ได้ผลดี ข้อปัญหาที่ครูสนใจมากเรียงตามลำดับคือ ปรัชญาการศึกษา ความต้องการของส่วนบุคคลและความต้องการทางอารมณ์ (Personal and Emotional Needs) และผลตอบแทนที่จะได้รับจากการอบรม

^{๑๖} Emans, Lester M., "Evaluation of In-Service Education Program," in Encyclopedia of Educational Research, p. 707.

^{๑๗} Weber, C. A., "Evaluation of In-Service Education Program," in Encyclopedia of Educational Research, p. 707.

วิจัยำเนิการ

๑. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การค้นควำนี้กระทำกับมวลประชากรของครูอาจารย์ ที่ทำกาการสอนอยู่ในวิทยาลัยครูที่มำโครงการฝึกหัดครูชนบทสี่แห่งทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในเดือนธันวาคม ปีการศึกษา ๒๕๐๕ รายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างมีดังนี้ คือ

วิทยาลัยครูอุบลราชธานี	๕๒	คน
วิทยาลัยครูนครราชสีมา	๕๘	คน
วิทยาลัยครูมหาสารคาม	๕๔	คน
วิทยาลัยครูอุดรธานี	๔๐	คน
รวม	๒๐๐	คน

เหตุที่เลือกวิทยาลัยครูทั้งสี่แห่งนี้ เพราะ

๑. วิทยาลัยครูทั้งสี่แห่งนี้เปิดสอนตามโครงการฝึกหัดครูชนบทนานพอที่จะช่วยให้ครู อาจารย์ ในวิทยาลัยครูชนบทเหล่านั้นมองเห็นปัญหาที่เกี่ยวกับการฝึกหัดครูชนบทได้เป็นอย่างดี และอาจจะมองเห็นวิธีแก้ปัญหานั้นด้วย

๒. วิทยาลัยครูทั้งสี่แห่งนี้เปิดโครงการฝึกหัดครูชนบทในเวลาไล่เรี่ยกัน และการประชุมทางวิชาการ คำนการฝึกหัดครูชนบทที่จัดทำกันในกลุ่มวิทยาลัยทั้งสี่นี้ การประชุมกันย่อมเป็นโอกาสให้ครู อาจารย์เหล่านั้นได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา และวิธีแก้ปัญหานั้นหลายที่เกี่ยวกับการฝึกหัดครูชนบท

๓. จากการส่งนักเรียนฝึกหัดครูไปฝึกสอนในชนบท ย่อมทำให้ครู อาจารย์ ในวิทยาลัยครูได้ทราบถึงสภาพการศึกษาในชนบทที่พอควร แม้ว่าครูอาจารย์บางท่านมิได้ทำหน้าที่พิเศษการสอนในชนบทโดยตรงก็ตาม ก็พอจะทราบถึงสภาพการศึกษาในชนบทเหล่านั้นได้จากรายงานของอาจารย์ผู้พิเศษสอนอีกทีหนึ่ง นอกจากนั้นทางวิทยาลัยยังเปิดโอกาสให้ครูอาจารย์มิได้ทำหน้าที่พิเศษการสอนออกไปเยี่ยมชมกิจการของโรงเรียน และหมู่บ้านในชายทลสองเป็นครั้งคราว ซึ่งสิ่งนี้จะช่วยประสพการณ์ของครู อาจารย์กว้างขวางขึ้น การตอบแบบสอบถามก็ย่อมจะมีความคิดเห็นกว้างขวาง

และสม เหตุผล

๔. การที่ผู้เขียนมิได้กำหนดจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของแต่ละวิทยาลัยให้เท่ากันนั้นก็เพราะเรื่องการศึกษาคนความไม่เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งของวิทยาลัยครุนั้น ๆ โดยเฉพาะ แต่เป็นเรื่องของความคิดเห็นทั่วไป ดังนั้นแม้ว่าผู้ตอบจากวิทยาลัยครูแห่งหนึ่งจะมากกว่าผู้ตอบในวิทยาลัยครูอีกแห่งหนึ่ง ก็จะไม่เกิดผลเสียแก่ประการใด

๕. เหตุที่มิได้เลือกวิทยาลัยครูเขตแห่งอื่นด้วยนั้น เพราะวิทยาลัยครูเขตเหล่านั้นเพิ่งจะเริ่มมีโครงการฝึกหัดครูเขตฯ จึงไม่แน่ใจว่าครู อาจารย์ จากวิทยาลัยครูเหล่านั้น ๆ จะมีประสบการณ์ และรัฐซึ่งถึงสภาพการศึกษาในขณะที่ยัง

๖. เครื่องมือที่ใช้

ใช้แบบสอบถามซึ่งปรากฏในภาคผนวกหน้า ในแบบสอบถามมีคำถามอยู่ ๑๐ หมวด เก้าหมวดแรกมีคำถามพร้อมทั้งคำตอบประกอบด้วยคำถามแต่ละข้อ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบเลือกคำตอบได้อย่างเสรี คำตอบที่เห็นไม่ตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบแล้ว ผู้ตอบจะแทรกความคิดเห็นไว้ในตอนท้ายของคำถามแต่ละหมวดก็ได้ ส่วนหมวดที่ ๑๐ นั้น เป็นการขอร้องให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีที่สุดเกี่ยวกับการอบรมครูที่ยังไม่มีวุฒิทางครู

๗. วิธีรวบรวมข้อมูล

เนื่องจากวิทยาลัยครูทั้งสี่แห่งอยู่ไกลเกินไปไม่สะดวกแก่การเดินทางไปแจกจ่ายและเก็บรวบรวมรายการสอบถาม จึงได้จัดส่งรายการสอบถามทั้งหมดไปทางไปรษณีย์ และขอร้องให้อาจารย์ผู้หนึ่งจากวิทยาลัยครูแห่งนั้น ๆ ช่วยรวบรวมรายการสอบถามส่งกลับภายใน ๑๕ วัน จากจำนวนครูอาจารย์ทั้งหมด ๒๐๐ คน ได้รับคำตอบ ๑๘ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐๐

๘. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

๑. หาความถี่ของคำตอบในแต่ละหมวด

๒. แยกประเภทคำตอบ ซึ่งเป็นความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามออกเป็นพวก ๆ

๓. หากอัตราส่วนร้อยละของคำตอบแต่ละข้อ คำตอบข้อใดในแต่ละหมวดมีผู้เห็นด้วยมากที่สุด ก็ให้นำมาสรุปเป็นข้อเสนอแนะการศึกษาครั้งหน้าเรื่องนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

แนวการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์จากตารางค่าความถี่ และค่าส่วนร้อยของค่าตอบ และระหมวคว่าในหวคตนั้น ๆ ผู้ตอบมืความเห้นแตกต่ากันอย่งไร และค่าตอบแต่ละประภทนั้น กคคเป็นร้อยละ เทอใดคของผู้ตอบแบบสออดามห้งหมด ขอใคมีส่วร้อยของผู้ตอบสูง ก็จ่นำมาพิจารณา เพื่อสรุเป็นข้อ เสนอแนะส่วหรับการจคการศคษาอบรมให้แก่วุประจ่าการที่ยังมืวุฒคทางครุตาม โครงการผคหคครุชนบทขอไป

เนื่องจกคว่าในแบบสออดามที่ใช่นั้น ได้เบคโอกาสให้ผู้ตอบแสดงควมคคเห้นเห้เพิ่มเติม อย่งเสรีรวมอผู้ด้วยทุกขค ๑) ฉคคเห้นเห้อานั้นจะได้นำมาสรุไว้เป็นข้อส้งเกค และเห้อประกอบ การพิจารณาน้บทนคของค่าตอบแต่ละขคอกคด้วย

ค่อไปน้เป็นการวิเคราะห์ห้อมมุคของค่าถามแต่ละหวมค

๑. ค่าถาม คคคเห้นควมคคเห้นห้ไป

- ก. ครุที่ยังมืวุฒคทางครุก่อให้เกคควมเสคยหายแก่วุศคษาของชาคคหรือมื
- ข. ทรหรวงศคษาชการควรค้ค่นการอย่งไร เกคยวคกับครุที่ยังมืวุฒคทางครุ

จกห้อมมุคที่ไดรบ ใค้นำมาแจกแรงควมถคตามประภทของค่าถาม ค้งปรากฎในตาราง ๑ จากค่าส่วนร้อยของค่าตอบในตาราง ๑. จะหรววว่า ผู้ตอบที่มีควมเห้นตามขอ ๒ และขอ ๓ นั้น น้้นำหนักก้กคกัน ค้ส่วนร้อยของค่าตอบในขอ ๒ และขอ ๓ แตกต่าจกค้ส่วนร้อยของค่าตอบ ในขอ ๑ อย่งเห้นค้ครค ถ้าจะพิจารณาควมเห้นในขอ ๒ และขอ ๓ ให้ค้ จะหรววว่าผู้ตอบร้อยละ ๕๘.๗๖ ของแค้ละขอนั้น น้้นำหนักค่าตอบตามควมรู้สคคของผู้ตอบแต่ละคนยอมมืเทอคกัน เนื่องจก ในแบบ สออดามมีค้เมอศรทาเกคค้ส่วนมกนอย (Rating Scale) ไว้ให้ผู้ตอบควย การวิเคราะห์ จคจ่มสามารถจะช้ค้ควม "ควมล้าหลัง" ตามควมรู้สคคของผู้ตอบห้งหมดคนน้้นมืควมแตกต่ากันป่วนคค แต่ค้งอย่งไรก็ทรจจะสรุไปควมผู้ตอบร้อยละ ๕๘.๗๖ ของผู้ตอบแบบสออดามห้งหมดมืควมเห้นว่า ครุที่ยังมืวุฒคทางครุ เป็นสวเหคคคหนึ่งที่ทำให่วุศคษาล้าหลัง

ตาราง ๑. ความคิดเห็นของผู้ตอบ เกี่ยวแก่ผลเสียหายที่เกิดจากครูที่ยังไม่มีวุฒิทางครูต่อการศึกษา
ของชาติ

ประเภทความคิดเห็น	ค่าความถี่	ค่าส่วนร้อย
๑. เห็นว่าไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่การศึกษาของชาติ แต่ประการใด	๒	๑.๓๕
๒. เห็นว่าอาจทำให้การศึกษาอ่อนลงบ้าง	๕๓	๕๓.๓๖
๓. เห็นว่าทำให้การศึกษาอ่อนลงมาก	๕๓	๕๓.๓๖
๔. เห็นว่าทำให้การศึกษาเสื่อมลงเร็ว	๕	๓.๕๓

มีผู้ตอบร้อยละ ๓.๕๓ ของผู้ตอบทั้งหมดที่แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี เกี่ยวกับคำถามนี้
ความคิดเห็นเหล่านั้นประมวลได้ดังนี้

- ๑. การศึกษาจะอ่อนลงมาก ถ้าขาดการปรับปรุงการศึกษาในทุก ๆ ด้าน
- ๒. ถ้าครูที่ยังไม่มีวุฒิทางครู เป็นผู้มีความซนกันเกินไป เอาใจใส่ในหน้าที่
ก็จะ เป็นครูที่ ไม่ดีเหมือนกัน
- ๓. วุฒิทางครูนั้นไม่จำเป็นนักสำหรับครูที่สอนวิชาเฉพาะ หรือวิชาเทคนิค

มีผู้ตอบร้อยละ ๑.๓๕ ที่เห็นว่า "ครูไม่มีวุฒิทางครูไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่การศึกษา
ของชาติแต่ประการใด" ผู้ตอบนี้เป็นผู้ไม่มีวุฒิทางครูทั้งหมด ทั้งนี้แสดงว่าครูบางคนในวิทยาลัยครู
ไม่เห็นความจำเป็นของวุฒิครู

ตาราง ๒. ความคิดเห็นของผู้ตอบว่ากระทรวงศึกษาธิการควรดำเนินการเกี่ยวกับครูที่ยังไม่มีวุฒิ
ทางครูอย่างไร

ประเภทความคิดเห็น	ค่าความถี่	ค่าส่วนร้อย
๑. ปลดออกทั้งหมดโดยเร็วเท่าที่จะทำได้	-	-
๒. ควรรอไว้จนกว่าครูเหล่านั้นจะถึงแก่กรรมหรือปลดชรา ไปตามวาระ	-	-
๓. เท่าที่จัดให้มีการสอบเลื่อนวิทยฐานะอยู่ในขณะนี้ เหมาะสมดีแล้ว	๒	๑๐.๙๑
๔. ควรจัดให้มีการอบรม ณ โรงเรียนฝึกหัดครูขนาดเพื่อรับ ประกาศนียบัตรครู	๓๕	๓๕.๕๓
๕. ควรจัดให้มีการอบรม ณ โรงเรียนฝึกหัดครูขนาดแต่ไม่ให้ ประกาศนียบัตรครู	๓	๒.๖๘
๖. ควรส่งไปศึกษาต่อในโรงเรียนฝึกหัดครูขนาด เพื่อรับ ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา	๑๐	๘.๘๓
๗. ควรส่งไปศึกษาต่อในสถาบันฝึกหัดครู เพื่อรับประกาศนียบัตร วิชาการศึกษา ทั้งนี้ไม่จำกัดว่าสถาบันฝึกหัดครูนั้นมีโครงการ ฝึกหัดครูขนาดหรือไม่	๓	๓๑.๒๕
๘. ให้ความเห็นเพิ่มเติม	๗	๖.๒๕
๙. ไม่ออกความเห็น	๖	๕.๓๖

ตามตาราง ๒. ค่าตอบที่มีค่าส่วนร้อยสูงกว่าข้ออื่น ๆ เกี่ยวกับการอบรมครูที่ยังไม่มีวุฒิ
ทางครูนั้น เรียงตามลำดับได้ดังนี้

๑. ควรจัดให้มีการอบรม ณ โรงเรียนฝึกหัดครูชนบทเพื่อรับประกาศนียบัตรครู

๒. ควรส่งไปศึกษาต่อในสถาบันฝึกหัดครู เพื่อรับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา

ทั้งนี้ไม่จำกัดว่าสถาบันฝึกหัดครูนั้น ๆ มีโครงการฝึกหัดครูชนบทหรือไม่

๓. เท่าที่จัดให้มีการ สอบ เลื่อนวิทยฐานะอยู่ในขณะนี้เหมาะสมหรือไม่

คำตอบอันดับ ๑ และอันดับ ๒ มีค่าส่วนร่อยของผู้ตอบใกล้เคียงกันมาก กระทรวงศึกษาธิการอาจจะเลือกดำเนินการตามข้อใดข้อหนึ่งก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมภายหลังที่ได้พิจารณาเหตุผลอย่างอื่นประกอบแล้ว

จากคำตอบทั้งหมดพอที่จะสรุปได้ว่า ผู้ตอบต้องการให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งลงไป เพื่อให้ครูที่ยังไม่มีวุฒิต่างครูได้เลื่อนวิทยฐานะของตนให้สูงขึ้น และไม่มีผู้ตอบคนใดเห็นเป็นความจำเป็นที่ "ควรลดครูที่ยังไม่มีวุฒิต่างครูออกจากหน้าที่โดยเร็วเท่าที่จะทำได้" และก็ไม่เห็นใครเลยที่เห็นด้วยกับข้อที่ว่า "กระทรวงศึกษาธิการควรรอไว้จนกว่าครูเหล่านั้นจะถึงแก่กรรมหรือปลดคราไปคามวาระ" ทั้งนี้ย่อมแสดงให้เห็นว่าครูที่ยังไม่มีวุฒิต่างครูเหล่านั้นยังมีความสำคัญแก่การศึกษาของชาติอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูเหล่านั้นยังไม่มีบทบาทสำคัญในโรงเรียนที่อยู่ห่างไกลความเจริญ หากจะปลดครูเหล่านั้นออกจากหน้าที่อย่างกระทันหันแล้วไม่เพียงแต่จะยังผลให้การศึกษารองของเด็กต้องกระทบกระเทือนเท่านั้น หากยังจะกระทบกระเทือนไปถึงฐานะทางเศรษฐกิจและการครองชีพของครูเหล่านั้นด้วย ขณะเดียวกันผู้ตอบก็ไม่เห็นด้วยที่จะให้ครูที่ยังไม่มีวุฒิต่างครูทำการสอนต่อไปเรื่อย ๆ โดยไม่มีการปรับปรุง

มีผู้ตอบร้อยละ ๖.๒๕ ของผู้ตอบทั้งหมดที่แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี จากความคิดเห็นเหล่านั้นพอที่จะสรุปได้ดังนี้

๑. ควรจัดให้มีการอบรมเป็นคราว ๆ การอบรมครั้งหนึ่ง ๆ ให้เพิ่มให้เท่ากับวิชาชุดหนึ่งชุด และให้ครูเข้ารับการอบรมจนกว่าจะครบสี่วิชาชุด ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้

๒. ควรส่งครูเหล่านั้นไปปฏิบัติงาน อาจจะเป็นในประเทศ หรือนอกประเทศก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม

ตาราง ๓ ความคิดเห็นของผู้ตอบ เกี่ยวกับความมุ่งหมายในการอบรมเพื่อเป็นแนวทางในการจัด
เนื้อหาวิชาให้แก่ผู้เข้ารับการอบรม

ความมุ่งหมายของการอบรม	จำเป็น		สมควรจะ ใหม่ควย		ไม่ จำเป็น		ไม่ออก ความเห็น	
	ค่า ความ ถี่	ค่า ส่วน ร้อย	ค่า ความ ถี่	ค่า ส่วน ร้อย	ค่า ความ ถี่	ค่า ส่วน ร้อย	ค่า ความ ถี่	ค่า ส่วน ร้อย
๑. ต้องการให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ มีความรู้ความเข้าใจอย่าง ในวัฒนธรรมและสภาพสังคมของ เมืองไทยโดยทั่วไป	๕๕	๕๔.๒๑	๔๗	๔๖.๕๖	๕	๓.๕๗	๗	๖.๒๕
๒. ต้องการให้ผู้เข้ารับการอบรม เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจและ มีความสามารถในโครงการ ปรับปรุงชนบท	๗๕	๖๖.๕๖	๒๔	๒๕.๐๐	๓	๒.๖๔	๖	๕.๓๖
๓. ต้องการให้ผู้เข้ารับการอบรม สามารถประสานงานกับฝ่าย ปกครองได้เป็นอย่างดี	๖๕	๕๗.๑๕	๔๓	๔๒.๓๕	๒	๑.๗๔	๓	๒.๖๔
๔. ต้องการให้ผู้เข้ารับการอบรม สามารถเป็นผู้แนะนำหมู่บ้านทั้ง ในด้านการศึกษาและวัฒนธรรม	๔๗	๓๗.๖๗	๒๐	๑๙.๖๑	—	—	๕	๓.๕๗
๕. ต้องการให้ผู้เข้ารับการอบรมมี ความรู้ความเข้าใจในหลักการ และเทคนิคอันจำเป็นในการแก้ ปัญหาในชุมชนชนบทที่ตนอาศัยอยู่	๗๐	๖๓.๓๕	๓๓	๓๒.๕๖	๒	๑.๗๔	๖	๕.๓๖

ตาราง ๑. (ต่อ)

ความมุ่งหมายของการอบรม	จำเป็น		สมควรจะ ให้มีด้วย		ไม่ จำเป็น		ไม่ออก ความเห็น	
	ค่า ความ ถี่	ค่า ส่วน ร้อย	ค่า ความ ถี่	ค่า ส่วน ร้อย	ค่า ความ ถี่	ค่า ส่วน ร้อย	ค่า ความ ถี่	ค่า ส่วน ร้อย
๖. ของการใหญ่เขารับการอบรมได้ มีความรู้ความเข้าใจทั้งในหลัก การฝึกสอนและหลักการสอนค้น ค้นค้น และสามารถนำไปดัด- แปลงใช้ได้เหมาะสม	๒๖	๗๓.๒๑	๒๗	๒๕.๑๐	-	-	๓	๒.๖๘
๗. ของการใหญ่เขารับการอบรม มีความรู้ในวิชาสามัญกว้างขวาง ยิ่งขึ้น	๕๕	๕๐.๐๘	๕๕	๕๘.๒๑	๘	๗.๑๕	๕	๔.๕๖
๘. ส่งเสริมทักษะในการใช้ภาษาไทย กึ่ง พูด ฟัง อ่าน และเขียน	๒๕	๕๗.๑๕	๓๖	๒๒.๑๕	๗	๖.๒๕	๕	๔.๕๖
๙. ใหญ่เขารับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความสามารถ ในการวัดผลการเรียน การสอน	๒๒	๕๕.๓๕	๔๐	๓๕.๓๐	๒	๑.๗๘	๘	๗.๑๕
๑๐. ใหญ่เขารับการอบรมสามารถแก้ ปัญหาในชีวิตประจำวันของตน ได้เป็นอย่างดี	๔๖	๕๑.๐๗	๕๕	๕๖.๖๘	๕	๓.๕๗	๓	๒.๖๘

ตาราง ๓. (ต่อ)

ความมุ่งหมายของการอบรม	จำเป็น		สมควรจะ ใหม่ควย		ไม่ จำเป็น		ไม่ออก ความเห็น	
	ค่า ความ ดี	ค่า ส่วน ร่อย	ค่า ความ ดี	ค่า ส่วน ร่อย	ค่า ความ ดี	ค่า ส่วน ร่อย	ค่า ความ ดี	ค่า ส่วน ร่อย
๑๑. ใ้ผู้เขารักการอบรมมีความ- สามารถในการสร้างความ สัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียน และชุมชน โดยให้รู้หลักการ ของโรงเรียนชุมชน (Community School)	๔๕	๗๕.๔๕	๒๓	๒๐.๕๓	-	-	๕	๓.๕๗
๑๒. ให้เป็นผู้มีความสามารถ ในการสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างเนื้อหาวิชาที่สอนใน โรงเรียนให้เกี่ยวข้องกับ ความต้องการและชีวิต ความเป็นอยู่ของเด็กในชุมชน และสามารถใช้แหล่งทรัพยากร ในท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ แก่การศึกษา	๔๐	๗๒.๗๒	๒๖	๒๓.๒๖	๐	๐.๔๕	๕	๓.๕๗

ตาราง ๓. (ต่อ)

ความมุ่งหมายของการอบรม	จำเป็น		สมควรจะ ใหม่ด้วย		ไม่ จำเป็น		ไม่ออก ความเห็น	
	ค่า ความ ถี่	ค่า ส่วน ร้อย	ค่า ความ ถี่	ค่า ส่วน ร้อย	ค่า ความ ถี่	ค่า ส่วน ร้อย	ค่า ความ ถี่	ค่า ส่วน ร้อย
๑๓. ให้เป็นผู้มีความรู้ในด้าน เกษตรกรรม อนามัย และ หัตถกรรม เพื่อที่จะให้ ความช่วยเหลือแก่ประชาชน ในชุมชนนั้นได้	๒๓	๕๕.๓๕	๑๓	๓๗.๕๐	๑	๐.๒๘	๗	๒.๒๕
๑๔. ความมุ่งหมายที่ผู้ตอบ เสนอแนะเพิ่มเติม	๑	๐.๒๘	๒	๕.๗๖	-	-	-	-

๒. ให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจในหลักการและเทคนิคอันจำเป็น
ในการแก้ปัญหาในชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่
๓. ส่งเสริมทักษะในการใช้ภาษาไทย คือ พูด ฟัง อ่าน และเขียน
๔. ให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถประสานงานกับฝ่ายปกครองได้เป็นอย่างดี
๕. ให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ในด้านเกษตรกรรม อนามัย และหัตถกรรม
เพื่อที่จะให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในชุมชนนั้นได้
๑๐. ให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจ และมีความสามารถในการวิเคราะ
การเขียน การสอน

ส่วนคำตอบอีกสองระดับของผู้ตอบที่ว่า "สมควรจะใหม่ด้วย" และที่ว่า "ไม่จำเป็น"

นั้น มีค่าส่วนร้อยของผู้ตอบต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ ลงไป จึงไม่มีน้ำหนักพอที่จะถือเป็นการมุ่งหมายของการอบรมได้

ผู้ตอบร้อยละ ๐.๔๔ ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรีเกี่ยวกับความมุ่งหมายที่ "จำเป็น" ในการอบรมมาหนึ่งข้อ คือ การอบรมนั้นควรสร้างทัศนคติที่ดีให้แก่ผู้เข้ารับการอบรม โดยให้เป็นผู้จึกรับผิดชอบ ทำอะไรทำจริง ให้ความซบซนหมั่นเพียร หมั่นศึกษาหาความรู้ และสามารถทำงานกับผู้อื่นได้

ผู้ตอบอีกร้อยละ ๕.๓๖ แสดงความคิดเห็นอย่างเสรีเกี่ยวกับความมุ่งหมายซึ่งควรจะมีอยู่ควย ประมวลได้ดังนี้

- ๑. ใญ่เข้ารับการอบรมมีความรู้ทันเหตุการณ์
- ๒. ใญ่เข้ารับการอบรมได้รับความรู้เกี่ยวกับนโยบายการปกครองประเทศของรัฐบาล
- ๓. ใญ่เข้ารับการอบรมได้รับความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานของกระทรวงศึกษาธิการ
- ๔. ใญ่เข้ารับการอบรมสามารถทำหน้าที่ครูพี่เลี้ยง (Supervising Teacher)

ใค้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อนักเรียนฝึกหัดครูจนหมดไปฝึกสอนในโรงเรียนของตน

- ๕. ใญ่เข้ารับการอบรมได้รับความรู้เกี่ยวกับหลักและวิธีการของมูลสารศึกษา

(Fundamental Education)

- ๖. ใญ่เข้ารับการอบรมมีความรู้ และเป็นผู้นำทางสันทนาการ (Recreation)

ในหมู่บ้านชนบทได้

- ๓. คำถามเกี่ยวกับการจัดวิชาใญ่เข้ารับการอบรมว่าควรถือหลักใญ่ ๆ อย่างไร

จากขอมูลที่ได้รับ ใค้นำมาประมวลเขาเป็นตารางค่าความถี่และค่าส่วนร้อย ดังปรากฏในตาราง ๔. ซึ่งพบว่า หลักการข้อ ๒ มีค่าส่วนร้อยของผู้ตอบสูงที่สุด คือ ร้อยละ ๔๔.๒๑ ของผู้ตอบทั้งหมด หลักการดังกล่าวนี้คือ ใจ้ใจหลักสูตรเดียวกันกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นต้น (ป.กศ. ต้น) ตามที่วิทยาลัยครูในโครงการฝึกหัดครูจนหมดไปใจ้กันอยู่ในขณะนี้ แต่ควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมเสียก่อน ค่าคอมอนันต์รองลงไปคือ ควรจัดทำหลักสูตรชั้นใหม่ใจ้ใจ้ในการนี้โดยเฉพาะมีผู้ตอบเสนอแนะหลักการนี้ร้อยละ ๔๔.๒๑

ตาราง ๔. ความคิดเห็นของผู้ตอบ เกี่ยวกับการจัดวิชาให้ผู้บริหารอบรมว่าควรจัดหลักใหญ่ ๆ
อย่างไร

ประเภทความคิดเห็น	ค่าความถี่	ค่าส่วนร้อย
๑. ใช้หลักสูตร เกี่ยวกับหลักสูตร ระยะเวลามัธยมศึกษาการศึกษาชั้น ต้น (ป.กศ. ต้น) ตามที่วิทยาลัยครูในโครงการฝึกหัดครู จนบทใช้สอนอยู่ในขณะนี้เป็นการเพียงพอแล้ว	๑๓	๑๑.๖๑
๒. ใช้หลักสูตรตามที่กล่าวไว้ในข้อ ๑. แต่ควรมีการแก้ไข เพิ่มเติมเสียก่อน	๕๔	๔๔.๒๑
๓. ควรจัดทำหลักสูตร ขึ้นใหม่เพื่อการนี้โดยเฉพาะ	๕๔	๓๙.๒๔
๔. ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมอย่างเสรี	๑	๐.๔๔

ผู้ตอบร้อยละ ๐.๔๔ ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมหลักการในข้อ ๓ ว่า เมื่อได้ร่าง
หลักสูตรที่จะใช้ในการอบรมขั้นแล้ว ควรกำหนดวิธีการและหาวิทยากรผู้เชี่ยวชาญจริง ๆ
มาให้ความอบรม

๔. ถ้าจะมีการศึกษาต่อหรือมีการอบรมแล้วหน่วยงานที่จะเป็นเจ้าของเรื่องและ
รับผิดชอบในการดำเนินงานนี้ควร เป็นหน่วยใด

จากข้อมูลที่ได้รับ ได้นำมาแจกแจงตามประเภทความคิดเห็นของผู้ตอบ และประมวล
เข้าเป็นตารางค่าความถี่และค่าส่วนร้อย ดังได้แสดงไว้ในตาราง ๕. ตามตาราง ๕. เห็นได้ว่า
เกี่ยวกับการบริหารงานและหน่วยงานที่จะรับผิดชอบในการอบรมครูที่ยังไม่มีวุฒิทางครูนั้น หลักการ
ข้อ ๔ มีค่าส่วนร้อยของความคิดเห็นสูงสุด คือ ร้อยละ ๔๔.๒๑ หลักการบริหารที่มีค่าส่วนร้อย
รองลงไปคือ หลักการในข้อ ๒ ส่วนหลักการข้ออื่น ๆ ที่ให้ไว้ในแบบสอบถามมีค่าส่วนร้อยของ

ตาราง ๕. ความคิดเห็นของผู้ตอบ เกี่ยวกับหน่วยงานที่ควรรับผิดชอบในการดำเนินงานอบรม

ประเภทความคิดเห็น	ค่าความถี่	ค่าส่วนร้อย
๑. ให้ศูนย์พัฒนาการศึกษาแต่ละแห่ง เป็นผู้จัดการอบรมครู ในภาคการศึกษาของตนโดยลำพัง	๒	๑.๗๕
๒. ให้ศูนย์พัฒนาการศึกษาแต่ละแห่ง เป็นผู้จัดการอบรมครู ในภาคการศึกษาของตนในความร่วมมือของกรมการฝึกหัดครู	๕๖	๔๖.๕๓
๓. ให้กรมการฝึกหัดครู เป็นผู้ดำเนินการ โดยใช้จังหวัดพระนคร เป็นศูนย์กลางอบรม	-	-
๔. ให้กรมการฝึกหัดครู เป็นผู้ดำเนินงานโดยมอบหมายให้ วิทยาลัยครูที่มีโครงการฝึกหัดครูขนาดเป็นผู้ให้การอบรม อีกที่หนึ่ง	๕๔	๔๔.๒๑
๕. ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมอย่างเสรี	๒	๑.๗๕
๖. ไม่ออกความเห็นใด ๆ	๒	๑.๗๕

ค่าตอบต่ำมาก จึงไม่มีความสำคัญต่อความคิดเห็นในข้อนี้เลย

จากค่าตอบตามหลักการข้อ ๒ หรือข้อ ๔ ก็ตาม เราจะมองเห็นแนวโน้มของความคิดเห็นของผู้ตอบได้เป็นอย่างดีว่า มีความโน้มเอียงที่จะให้กระทรวงศึกษาธิการ กระจายอำนาจการบริหารไปยังส่วนภูมิภาคให้มากขึ้น กล่าวคือ ในหลักการข้อ ๒ นั้น ผู้ตอบมีความเห็นว่า ควรให้ศูนย์พัฒนาการศึกษาแต่ละภาคการศึกษาเป็นผู้จัดการอบรมครูในภาคของตน ส่วนกรมการฝึกหัดครูมีหน้าที่เพียงเป็นผู้ให้ความร่วมมือแก่ศูนย์พัฒนาการศึกษาเท่านั้น ในหลักการข้อ ๔ ก็เช่นเดียวกัน ผู้ตอบเห็นว่า ควรให้กรมการฝึกหัดครู เป็นผู้ดำเนินการ แต่ให้มอบหมายให้วิทยาลัยครูที่มีโครงการฝึกหัดครูขนาด

เป็นผู้ให้การอบรมแก่ครูที่ยังไม่มีวุฒิทางครูอีกทีหนึ่ง

ในปัญหาข้อนี้ผู้ตอบร้อยละ ๑.๘ เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมอย่างเสรีว่า ให้วิทยาลัยครู
ทุกแห่งเป็นผู้อบรมครูที่ยังไม่มีวุฒิทางครู ทั้งนี้ไม่จำกัดว่าวิทยาลัยครูแห่งนั้น ๆ จะมีโครงการฝึกหัดครู
รวมหรือไม่ แต่การอบรมนั้นให้อยู่ในความควบคุมดูแลของกรมการฝึกหัดครู

จากความคิดเห็นเพิ่มเติมนี้จะเห็นว่า ผู้ตอบของการให้ขยายหน้าที่การอบรมครูออกไป
ทั่วประเทศ กระทรวงศึกษาธิการอาจจะไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นอย่างเสรีทั้งหมดที่มีผู้เสนอมา
แต่หลักการใหญ่ ๆ อย่างหนึ่งที่กระทรวงศึกษาธิการควรพิจารณาถึงก็คือ การกระจายหน้าที่ความรับ-
ผิดชอบในการอบรมให้แก่ส่วนภูมิภาค และในขณะเดียวกันกระทรวงศึกษาธิการควรส่งเสริม สนับสนุน
และให้ความช่วยเหลือแก่หน่วยอบรมเหล่านั้นอย่างใกล้ชิด

๕. ถ้าจะมีการศึกษาต่อหรือมีการอบรมแล้วควรใช้เวลานานเท่าใด

จากข้อมูลที่ได้รับ ให้นำมาประมวลกันเข้าเป็นตารางค่าความถี่ และค่าส่วนร้อย ดังปรากฏ
ในตาราง ๖. ซึ่งเราจะพบว่า ระยะเวลาของการให้การศึกษาหรืออบรมแก่ครูประจำการที่ยังไม่มี
วุฒิทางครูนั้น ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อ ๓ ที่ว่า "สามภาคเรียน" มีค่าส่วนร้อยของค่าตอบ
สูงที่สุดคือ ร้อยละ ๔๗.๖ ความคิดเห็นอันค้นกรองลงไปคือ ควรใช้เวลา "หนึ่งภาคเรียน"

ตาราง ๖ ความคิดเห็นของผู้ตอบ เกี่ยวกับการกำหนดระยะเวลาในการอบรมหรือศึกษาต่อ

ประเภทความคิดเห็น	ค่าความถี่	ค่าส่วนร้อย
๑. หนึ่งภาคเรียน	๓๕	๓๐.๘๖
๒. สองภาคเรียน	๔	๓.๕๔
๓. สามภาคเรียน	๕๓	๔๕.๖๖
๔. มากกว่าสามภาคเรียน	๑๐	๘.๖๖
๕. ไม่ออกความเห็นใด ๆ	๖	๕.๓๖

ความเห็นจากผู้ตอบร้อยละ ๓๐.๓๖ มีผู้ตอบอีกร้อยละ ๕.๕๖ เห็นว่า ควรใช้เวลาการศึกษาหรืออบรมมากกว่าสามภาคเรียน แจกแจงออกไปได้ดังนี้

ร้อยละ ๗.๙๘ เห็นว่าควรใช้เวลา ๖ ภาคเรียน

ร้อยละ ๐.๘๘ เห็นว่าควรใช้เวลา ๔ ภาคเรียน

ร้อยละ ๐.๘๘ เห็นว่าควรใช้เวลา ๑ ภาคเรียน ต่อหนึ่งวิชาชุด

จากความเห็นทั้งหมดพอจะสรุปได้ว่า หากกระทรวงศึกษาธิการจะจัดให้มีการอบรมหรือให้การศึกษาเพิ่มเติมแก่ครูประจำการที่ยังไม่มีวุฒิทางครูแล้ว ก็ควรใช้เวลา ๓ ภาคเรียน ตามความเห็นส่วนใหญ่ของครูอาจารย์ในวิทยาลัยครู

๖. คำถามเกี่ยวกับการอนุญาตให้ครู เข้ารับการอบรม

จากข้อมูลที่ได้รับ ใ้เห็นว่าแจกแจงตามประเภทความคิดเห็นของผู้ตอบ รายละเอียดของค่าความถี่และค่าส่วนร้อยของผู้ตอบแต่ละหมวดได้แสดงไว้ในตาราง ๗.

ตาราง ๗. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุญาตให้ครู เข้ารับการอบรมหรือศึกษาต่อ

ประเภทความคิดเห็น	ค่าความถี่	ค่าส่วนร้อย
๑. ควรให้เป็นการศึกษาต่อในประเทศ แบบไม่ได้รับเงินเดือน	๔	๑.๕๗
๒. ควรให้เป็นการศึกษาต่อในประเทศโดยได้รับเงินเดือน เต็มตามปกติ	๗๕	๖๖.๘๖
๓. ควรจัดการให้การศึกษาอบรมในระหว่างปีภาคเรียน	๒๗	๒๔.๑๑
๔. ให้ความเห็นเพิ่มเติมอย่างเสรี	๖	๕.๓๖
๕. ไม่ออกความเห็นใด ๆ	๖	๑.๗๕

ในปัญหาข้อนี้ ผู้ตอบร้อยละ ๖๖.๘๖ เห็นว่า การอนุญาตให้ครูเข้ารับการอบรมหรือศึกษาต่อนั้น "ควรให้เป็นการภาคการศึกษาต่อในประเทศโดยได้รับเงินเดือนเต็มตามปกติ" ผู้ตอบอีกร้อยละ ๒๔.๑๑ เห็นว่า "ควรจัดการอบรมหรือให้การศึกษาในระหว่างปิดภาคเรียน" และผู้ตอบอีกร้อยละ ๕.๘๒ ให้ความเห็นเพิ่มเติมต่าง ๆ กันออกไป ในจำนวนนี้ผู้ตอบร้อยละ ๑.๗๒ เห็นว่าหากจะจัดการอบรมหรือให้การศึกษาในระหว่างปิดภาคเรียน ควรให้ครูเข้ารับการอบรมได้รับเบี้ยเลี้ยงด้วย ผู้ตอบอีกร้อยละ ๐.๔๕ เห็นว่า ไม่ควรให้ครูในโรงเรียนเดียวกันภาคศึกษาคือควารวละมาก ๆ เพราะอาจกระทบกระเทือนถึงการเรียนของเด็ก ควรให้ครูเหล่านั้นหมุนเวียนกันมารับการอบรมระหว่างปิดภาคเรียน จนกว่าครูที่ยังไม่มีวุฒิต่างครูได้เลื่อนวิทยฐานะของตนครบทุกคน

๗. คำถามเกี่ยวกับเกณฑ์การคัดเลือกครูประจำการที่ยังไม่มีวุฒิต่างครูเข้ารับการอบรมหรือศึกษาต่อ

ในแบบสอบถามได้ให้เกณฑ์การพิจารณาคุณสมบัติของครูที่จะเข้ารับการอบรมไว้ ๕ ประการ เฉพาะข้อนี้ผู้ตอบอาจเลือกตอบได้มากกว่าหนึ่งคำตอบ ถ้าผู้ตอบเห็นว่า การพิจารณาคุณสมบัติของครูหลาย ๆ ด้านเหมาะกว่าการพิจารณาคุณสมบัติเพียงด้านเดียว จากข้อมูลที่ได้รับ ให้นำมาแยกประเภทโดยแจกแจงออกเป็นค่าความถี่และค่าส่วนร้อย ดังปรากฏในตาราง ๔. ซึ่งในตารางนี้ได้จัดลำดับความคิดเห็นจากคุณสมบัติที่ค่าส่วนร้อยของผู้ตอบสูงที่สุดไปจนถึงต่ำสุดไว้ด้วย ค่าส่วนร้อยคำตอบที่สูงเกินเหนือข้ออื่นใดทั้งหมดมี ๒ ประการคือ ให้พิจารณาจาก "พื้นความรู้" และ "ความสามารถในการปฏิบัติงาน" ของผู้ที่จะเข้ารับการอบรมเป็นสำคัญ ส่วนประสิทธิภาพด้านการสอน สุขภาพ และอายุก็มีความสำคัญรองลงไปตามลำดับ

ปัญหาข้อนี้ผู้ตอบร้อยละ ๔.๕๑ แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมอย่างเสรีว่า นอกจากจะพิจารณาตามคุณสมบัติ ๕ ประการดังกล่าวมาแล้วนั้น ควรจะพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ประกอบด้วยดังนี้

๑. ควรพิจารณาจากลักษณะความเป็นผู้นำ
๒. ควรพิจารณาตามความสมัครใจของครูที่จะเข้ารับการอบรม
๓. ควรพิจารณาจากความสนใจของครู เกี่ยวกับงานปรับปรุงงาน

- ๔. ควรพิจารณาจากความประพฤตินิสัยส่วนตัว
- และ ๕. ควรพิจารณาเกี่ยวกับปัญหาครอบครัวของครูที่จะเข้ารับการศึกษาอบรมด้วย

ตาราง ๔. ความคิดเห็นของผู้ตอบ เกี่ยวกับเกณฑ์การคัดเลือกครูประจำการที่ยังไม่มีวุฒิทางครูเข้ารับ การอบรมหรือศึกษาต่อ

ประเภทความคิดเห็น	ค่าความถี่	ค่าส่วนร้อย
๑. ทัศนความรู้	๔๖	๘๕.๗๑
๒. ความสามารถในการปฏิบัติงาน	๔๒	๗๓.๒๑
๓. ประสิทธิภาพด้านการสอน	๒๕	๕๗.๑๔
๔. สุขภาพ	๕๔	๙๘.๖๑
๕. อายุ	๕๖	๑๐๐.๐๐
๖. ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมอย่างเสรี	๑๐	๑๘.๑๘
๗. ไม่ออกความเห็น	๑	๑.๘๑

มีผู้ตอบร้อยละ ๑.๘๑ ที่เห็นว่าไม่ควรพิจารณาในเรื่องคุณสมบัติใด ๆ ทั้งสิ้น แต่ควรให้ ครูประจำการทุกคนที่ยังไม่มีวุฒิทางครูได้เข้ารับการอบรม ทั้งนี้ผู้ตอบมีเหตุผลว่า เมื่อใดมีการพิจารณา ในแง่คุณสมบัติแล้ว การคัดเลือกก็จะไม่ยุติธรรม

๕. คำถามเกี่ยวกับการออกหลักฐานให้ผู้เข้ารับการอบรม

จากข้อมูลที่ได้รับได้นำมาแยกประเภท โดยแจกแจงออกเป็นค่าความถี่และค่าส่วนร้อย ดังปรากฏในตาราง ๕.

เกี่ยวกับการออกหลักฐานให้ผู้เข้ารับการอบรมนี้ ผู้ตอบร้อยละ ๕๖.๖๘ ของผู้ตอบทั้งหมด เห็นว่า "ควรเลื่อนวิทยฐานะโดยให้ประกาศนียบัตรครู" ความเห็นนี้มีค่าส่วนร้อยของผู้ตอบสูงที่สุด

ตาราง ๔. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกหลักฐานใหญ่เข้ารับการอบรม

ประเภทความคิดเห็น	ค่าความถี่	ค่าส่วนร้อย
๑. ควรเลื่อนวิทยฐานะโดยให้ประกาศนียบัตรครุ	๕๘	๕๒.๖๘
๒. ควรออกเป็นหนังสือรับรองว่าบุคคลนั้นได้ผ่านการอบรมมาแล้ว	๔๘	๔๓.๗๕
๓. ไม่ควรให้ประกาศนียบัตรหรือหนังสือรับรองใด ๆ	-	-
๔. เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติม	๓	๒.๖๘
๕. ไม่ออกความเห็น	๑	๐.๘๘

ความเห็นที่มีค่าส่วนร้อยของผู้ตอบรองลงไปคือ "ควรออกหนังสือรับรองว่าบุคคลนั้นได้ผ่านการอบรมมาแล้ว" ผู้ตอบอีกร้อยละ ๒.๖๘ เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ถ้ามีการอบรมเป็นวิชาชุดก็ควรออกใบรับรองให้แก่ครูที่เข้ารับการอบรมเป็นชุด ๆ ไป

จากความเห็นทั้งหมดนี้จะสรุปได้ว่า เมื่อทางกระทรวงศึกษาธิการจัดการอบรมแล้วควรมอบประกาศนียบัตร หรือหลักฐานในการอบรมใหญ่เข้ารับการอบรมด้วย เพราะการออกใบรับรองหรือประกาศนียบัตรนี้เป็นเครื่องจูงใจให้คนมีความมานะ ขากมัน และสนใจที่จะศึกษาเล่าเรียนมากขึ้น

๕. คำถามเกี่ยวกับการติดตามผลการอบรม

จากตาราง ๑๐. ซึ่งเป็นตารางที่ได้จากการแจกแจงค่าความถี่และค่าส่วนร้อยของข้อมูลที่ได้รับ ปรากฏว่า มีผู้ตอบร้อยละ ๕๖.๘๘ เห็นความเห็นว่า "ควรติดตามผลการอบรมอย่างใกล้ชิด" คำตอบนี้มีนัยสำคัญเชิงสถิติ แพทย์จะกล่าวได้ว่าไม่ต้องพิจารณาความคิดเห็นอื่น ๆ อีกเลย

ผู้ตอบร้อยละ ๓.๕๗ ของผู้ตอบทั้งหมด ได้เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมอย่างเสรีว่า ควรให้ศูนย์พัฒนาการศึกษาประจำภาคเป็นผู้ติดตามผล เพื่อว่าจะได้แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการอบรม
 ทุนต่อไป

ตาราง ๑๐. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการติดตามผลการปฏิบัติงานของครูที่ผ่านการอบรมไปแล้ว

ประเภทความคิดเห็น	ค่าความถี่	ค่าส่วนร้อย
๑. ควรติดตามผลอย่างใกล้ชิด	๑๐๘	๘๖.๘๕
๒. ไม่ควรติดตามผล	๕	๓.๕๓
๓. ให้ความเห็นเพิ่มเติมอย่างเสรี	๕	๓.๕๓

ในคำถามข้อ ๑๐ ซึ่งเป็นข้อสุดท้ายในแบบสอบถาม ได้ขอให้นักผู้ตอบแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีที่สุดอีกครั้งหนึ่ง เกี่ยวกับการอบรมครูประจำการที่ยังไม่มีวุฒิทางครู จากผู้ตอบทั้งหมด ๑๒๒ คน มีผู้ตอบร้อยละ ๘๘.๐๓ ที่แสดงความคิดเห็นมา ทุกคนเห็นตรงกันว่า ควรจัดการอบรมครูที่ยังไม่มีวุฒิทางครูอย่างยิ่ง รายละเอียดของความคิดเห็นเหล่านั้นหรือจะสรุปได้ดังนี้

๑. ในการจัดวางโครงการอบรมกระทรวงศึกษาธิการควรได้วิจัยและศึกษาปัญหาเกี่ยวกับครูที่ยังไม่มีวุฒิทางครูให้ถ่องแท้เสียก่อน แล้วจึงวางวัตถุประสงค์และวิธีการของการอบรม มิฉะนั้นแล้วอาจจัดการอบรมไม่ไคผลดีเท่าที่ควร ทำให้เสียเงิน และเสียแรงงานโดยไคผลไม่คุ้มค่า
๒. การเลือกสถานอบรมนั้น ผู้ตอบเสนอความเห็นเป็นสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเห็นว่าควรให้สถาบันฝึกหัดครูทุกแห่งเป็นผู้ให้การอบรมโดยมีกรมการฝึกหัดครู และกรมกองอื่น ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับวิทยากรที่จะมาช่วยให้การอบรมร่วมกับอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครูนั้น ๆ ผู้ตอบฝ่ายที่เห็นว่าควรให้สถาบันฝึกหัดครูเป็นผู้ให้การอบรมนี้ไคให้เหตุผลว่า สถาบันฝึกหัดครูมีอุปกรณ์ต่าง ๆ อยู่อย่างพร้อมมูล นอกจากนั้นยังมีห้องพักพอที่จะอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เข้ารับการอบรมได้ ผู้ตอบคนหนึ่งแสดงความเห็นมาว่าการอบรมครูตามโครงการฝึกหัดครูแบบไทยใช้สถาบันฝึกหัดครู เป็นศูนย์กลางนี้ จึงเหมาะสมที่กกำลังจัดทำกันอยู่ในไทยเป

ผู้ตอบอีกฝ่ายหนึ่งมีความเห็นว่า ควรจัดการอบรมโดยเลือกโรงเรียนประถมศึกษาในหมู่บ้าน เปิดอบรมเป็นจุด ๆ ไป หรือจะใช้ที่ว่าการอำเภอเป็นศูนย์กลางการอบรมก็ได้ ทั้งนี้ผู้ตอบมีเหตุผลว่า เพื่อความสะดวกแก่ครูที่จะเข้ารับการอบรมจะไคไม่ต้องเดินทางไกลมากนัก และเป็นภาระทุนค่าใช้จ่ายด้วย

อีกประการหนึ่งคนที่เข้ารับการอบรมจะได้อาศัยตนเองเป็นที่ฝึกงานภาคปฏิบัติ และจะได้ศึกษานโยบายที่ได้ออกโดยจริงจัง

๓. หลักสูตรที่จะใช้ในการอบรมนั้นไม่ควรใช้หลักสูตรเดียวกันกับของ ป.กศ. ต้น แต่ควรแก้ไขเพิ่มเติมพร้อมทั้งกำหนดหลักการให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการอบรม และเนื้อหาการอบรมนั้นควร เป็นภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอย่างละเท่า ๆ กัน

๔. การพิจารณาคัดเลือกครูเข้ารับการอบรมหรือศึกษาค้นคว้า นอกจากจะพิจารณาในแง่ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานแล้ว ผู้ตอบเห็นว่าควรพิจารณาถึงความตั้งใจจริง ความมานะพากเพียร และความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอีกด้วย เพราะเท่าที่มีการอบรมครูสอนวิชาเฉพาะกันมาแล้วนั้น ปรากฏว่าได้ผลน้อยมาก ผู้ที่เข้ารับการอบรมมักจะมีทัศนคติว่า การอบรมเป็นการพักผ่อนชั่วคราว ฉะนั้นทัศนคตินี้ได้ การอบรมคงจะเป็นประโยชน์มากขึ้น

เกี่ยวกับทัศนความรู้ของผู้เข้ารับการอบรมนั้น ผู้ตอบมีความเห็นว่า ทัศนความรู้ของครูไม่ควรต่ำกว่ามัธยมปีที่สาม (ป. ๓) จึงจะสามารถรับการอบรมจนถึงขั้นประกาศนียบัตรได้ ส่วนครูที่ทัศนความรู้ต่ำกว่านั้นมิใช่จะละเอียด แต่ควร เปิดโอกาสให้ได้รับการอบรมเป็นครั้งคราวให้เป็นผู้มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์

อนึ่ง ครูที่ยังไม่มีวุฒิทางครูแต่ไม่พยายามขวนขวายหาความรู้ใส่ตนนั้น กระทรวงศึกษาธิการควรกำหนดระยะเวลาไว้ให้แน่นอนว่า จะต้องออกจากงานภายในปีนั้น ๆ เช่นเดียวกับที่จัดทำกันในประเทศอังกฤษ เมื่อเริ่มใช้ "1944 Education Act" ขณะเดียวกันก็ไม่ควรรับผู้ที่ยังไม่มีวุฒิทางครู เข้าเป็นครูอีกต่อไป ยกเว้นครูสอนวิชาเฉพาะ หรือวิชาเทคนิค

๕. การกำหนดระยะเวลาของการอบรมนั้น ผู้ตอบเสนอแนะความเห็นดังนี้

๕.๑ ควรอบรมทุกครั้งที่มีการปิดภาคเรียน และให้อบรมติดต่อกันไปจนกว่าหน่วยกิตที่เรียนสะสมไว้จะครบตามหลักสูตรการอบรม

๕.๒ ควรอบรมเฉพาะตอนปิดภาคเรียนภาคปลาย เพราะมีเวลานานพอที่จะทำความเข้าใจในเนื้อหาวิชาได้ดีกว่า

๕.๓ ให้เป็นการลาศึกษาต่อหนึ่งปีการศึกษา หรือสามภาคเรียน

ความคิดเห็นทั้งสามข้อที่กล่าวมามีค่าส่วนย่อยของผู้ตอบเท่ากัน

๖. ผู้ตอบได้เสนอแนะกิจกรรมระหว่างการอบรมว่าควรมีการสาธิต การเตรียมอภิปรายปัญหา การฝึกแก้ปัญหา การผลิต และการใช้อุปกรณ์การสอน การศึกษาเด็กเป็นรายคน และการศึกษารุ่นนุชน การบรรยายภาคทฤษฎีนั้นถ้าเป็นไปได้ผู้บรรยายควรแสดงการปฏิบัติให้ดูด้วย

๗. ภายหลังจากอบรมแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องติดตามผลอย่างใกล้ชิด การติดตามผลอาจทำได้โดยผ่านเจ้าหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวง หรือติดตามผลโดยผ่านวิทยาลัยครูที่ส่งนักเรียนครูไปฝึกสอนในชนบท

๘. เนื่องจากการอบรมครูที่ยังไม่มีวุฒิทางครูนี้เป็นงานที่ต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก จึงเป็นที่วิตกกังวลว่าจะทำสำเร็จได้โดยยาก เว้นเสียแต่กระทรวงศึกษาธิการจะกำหนดเป็นโครงการ ๕ ปี และขอความร่วมมือจากรัฐบาลให้เห็นความจำเป็นในการอบรมนี้เพื่อว่ารัฐบาลจะได้จัดงบประมาณให้เป็นปี ๆ ไป เมื่อเริ่มโครงการอบรมนั้นควรจะเริ่มอบรมครูที่ยังไม่มีวุฒิทางครู ซึ่งสอนอยู่ในโรงเรียนในชายตลของของโครงการฝึกหัดครูชนบทเสียก่อน แล้วจึงขยายวงกว้างออกไปตามลำดับ

๙. สำหรับค่าใช้จ่ายส่วนตัวของครูที่เข้ารับการอบรมนั้น ผู้ตอบพวกหนึ่งมีความเห็นว่าใหญ่เข้ารับการอบรมเสียเอง เพราะถ้าทำเช่นนั้นแล้วจะได้ครูที่สนใจและรักความก้าวหน้าจริง ๆ เข้ารับการอบรม ส่วนอีกพวกหนึ่งมีความเห็นว่า ไม่ควรให้ครูเข้ารับการอบรมเสียค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งนี้เพราะมีครูในชนบทเป็นอันมากสนใจที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม แต่ฐานะทางการเงินไม่อำนวย เงินเดือนที่ได้รับอยู่ตามปกตินั้นก็แทบจะไม่พอใช้อยู่แล้ว ดังนั้นหากจะมีการอบรมเลื่อนวิทยฐานะครูเหล่านั้น กระทรวงศึกษาธิการควรอำนวยความสะดวกให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

๑๐. การกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกครูที่ยังไม่มีวุฒิทางครู เข้ารับการอบรมหรือศึกษาค้นคว้าที่เขียนไว้ในแบบสอบถามข้อที่ ๗ ที่ว่า ควรพิจารณาจาก "พื้นฐานความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงาน" นั้น ก็เป็นการเหมาะสมอยู่แล้ว และมีผู้ตอบอีกร้อยละ ๖.๒๕ ให้ความเห็นเพิ่มเติม

ว่า ขอให้การคัดเลือกเป็นไปอย่างยุติธรรมจริง ๆ ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง ถ้าหากว่าไม่สามารถจะคัดเลือกได้อย่างยุติธรรมแล้ว ก็ไม่ควรพิจารณาตามเกณฑ์เหล่านั้น แต่ควรเปิดโอกาสให้ครูที่ยังไม่มีวุฒิต่างครูทุกคนได้เข้ารับการอบรมโดยทั่วถึงกัน ยกเว้นครูที่กำลังจะปลดชรา

บทที่ ๕

ผลสรุปและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะได้สรุปผลของการค้นคว้าและจัดทำเป็นข้อเสนอแนะต่อกรมการฝึกหัดครู ตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าที่ได้วางไว้

๑. ผลสรุปของการค้นคว้า

จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้กระทำเป็นข้อ ๆ มานั้น สรุปผลได้ดังนี้

๑. ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า การที่ประเทศไทยมีครูที่ยังไม่มีวุฒิทางครูอยู่เป็นจำนวนมากนั้น เป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้การศึกษาล่าช้า

๒. ผู้ตอบทั้งหมดเห็นว่า กระทรวงศึกษาธิการ ควรจัดการอบรมครูที่ยังไม่มีวุฒิทางครู ไม่ควรจะปลดออกหรือละเลย และผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นว่า กระทรวงศึกษาธิการ ควรจัดการอบรมครูที่ยังไม่มีวุฒิทางครู เหล่านั้นตามโครงการฝึกหัดครูชุมชน

๓. กระทรวงศึกษาธิการ ควรมอบให้กรมการฝึกหัดครู เป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องนี้ โดยมอบหมายให้วิทยาลัยครูรับไปดำเนินการอีกทีหนึ่ง กรมการฝึกหัดครู และกรมกองอื่น ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือในเรื่องผู้เชี่ยวชาญและอุปกรณ์อื่น ๆ ที่จำเป็น

๔. การอบรมครูที่ยังไม่มีวุฒิทางครูตามโครงการฝึกหัดครูชุมชน ควรกำหนดความมุ่งหมายไว้ดังนี้

๑) ใหญ่เข้ารับการอบรมสามารถเป็นผู้นำในหมู่บ้านทั้งในด้านการศึกษาและวัฒนธรรม

๒) ใหญ่เข้ารับการอบรมมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่กระหว่างโรงเรียนและชุมชน โดยให้รู้หลักการของโรงเรียนชุมชน (Community School)

๓) ใหญ่เข้ารับการอบรมได้มีความรู้ความเข้าใจทั้งในหลักการการศึกษาและหลักการสอนอันทันสมัย สามารถนำไปคิดแปลงใช้ได้เหมาะสม

๔) ใหญ่เข้ารับการอบรมเป็นผู้มีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาวิชาที่สอนในโรงเรียนให้เกี่ยวข้องกับความต้องการและชีวิตความเป็นอยู่ของเด็ก

ในชุมนุมชน และตามารณิษาแห่งทรัพยากรในท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์แก่การศึกษา

๕) ใหญ่เข้ารับการอบรมเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ และมีความสามารถ
ในโครงการปรับปรุงชุมชน

๖) ใหญ่เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจในหลักการและเทคนิค
อันจำเป็นในการแก้ปัญหาชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่

๗) ใหญ่เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจ และมีความสามารถในการ
การวิเคราะห์ การเรียนการสอน

๘) ใหญ่เข้ารับการอบรมมีความรู้ในค่านิยมคุณธรรม อนามัย และ
ทัศนคติที่ดี ที่จะให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในชุมชนนั้นได้

๕. หลักสูตรที่ใช้ในการอบรมนั้นไม่ควรใช้หลักสูตร เดียวกันกับหลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาการศึกษาระดับต้นที่กำลังใช้กันอยู่ในขณะนี้ ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือร่างหลักสูตรขึ้นใหม่โดยเฉพาะ

๖. ระยะเวลาของการอบรมไม่ควรน้อยกว่า ๓ ภาคเรียน หรือ ๑ ปีการศึกษา

๗. การอนุญาตให้ครูไปศึกษาต่อหรือเข้ารับการอบรมนั้น ควรให้ได้รับเงินเดือน

ตามปกติ

๘. การพิจารณาคัดเลือกครูไปศึกษาต่อหรือเข้ารับการอบรมนั้น พื้นความรู้สำคัญที่สุด
รองลงไปคือ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ความตั้งใจจริง และความขยันหมั่นเพียรในอันที่จะ
ศึกษาหาความรู้

๙. ผู้เข้ารับการอบรมควรได้เลื่อนวิทยฐานะ และได้รับมอบประกาศนียบัตรครู
ไว้เป็นหลักฐานด้วย

๑๐. ภายหลังจากการอบรมแล้ว หน่วยงานที่รับผิดชอบในการอบรมนี้ควรติดตามผล
อย่างใกล้ชิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพ และความสามารถในการปฏิบัติงานของครูที่ผ่านการอบรมแล้ว

๖. ขอเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าต่อไป

การศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้ผู้เขียนมีเวลาจำกัดมาก ผลการค้นคว้าอาจจะไม่สมบูรณ์หรือ
กว้างขวางเท่าที่ควร อาจจะมีบางท่านที่สนใจใคร่จะศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้ให้สมบูรณ์และกว้างขวาง

บ่งชี้ ผู้เขียนขอให้อธิบายเสนอแนะสำหรับผู้ที่จะศึกษาค้นคว้าต่อไป ดังนี้

๑. กลุ่มตัวอย่างของปริญญานิพนธ์นี้อาจจะน้อยเกินไป และอาจไม่ใช่ตัวแทนที่แท้จริงของประชากร ฉะนั้นเพื่อให้ได้ค่าคอมที่ให้ความมั่นใจได้ จึงควรเลือกจากสถาบันฝึกหัดครูที่ไม่มีโครงการฝึกหัดครูแบบทวิภาคี เพื่อจะได้เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบทั้งสองฝ่ายว่าควรดำเนินการอย่างไร เกี่ยวกับครูที่ยังไม่มีวุฒิต่างครู

๒. นอกจากจะใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการค้นคว้าแล้ว ผู้ศึกษาค้นคว้าควรจัดทำหัวข้อสัมภาษณ์เพื่อสัมภาษณ์นักการศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการ และสถานศึกษาอื่น ๆ ในส่วนกลางอีกด้วย

๓. ควรสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนฝึกหัดครูแบบที่ออกไปทำการสอนในหมู่บ้านแล้ว ๑ ปีการศึกษา เพื่อจะได้ทราบว่าครูใหม่เหล่านั้นได้รับความร่วมมือจากครูเก่าในโรงเรียนมากน้อยเพียงใด และมีอะไรบางอย่างซึ่งเป็นปัญหาที่รับความ

๔. ควรสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดหาหลักสูตรที่จะใช้ในการอบรมครูที่ยังไม่มีวุฒิต่างครูตามโครงการฝึกหัดครูแบบทวิภาคีว่าควรจัดสอนวิชาใดบ้างจึงจะบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวและวิชานั้น ๆ ควรมีเนื้อหากว้างขวางเพียงใด

๕. ควรสำรวจความคิดเห็นของครูประชาบาล และเทศบาลที่ยังไม่มีวุฒิต่างครูทั้งหมดว่าเขาเหล่านั้นประสบปัญหาในด้านใดบ้าง เขาเหล่านั้นมีทัศนคติในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอย่างไร เห็นว่าตนควรจะเป็นผู้นำในด้านการศึกษาและวัฒนธรรมในหมู่บ้านนั้นได้หรือไม่ และประการสุดท้ายควรสำรวจว่าความจำของการ (Need) ของครูเหล่านั้นมีอะไรบ้าง

๖. ควรสำรวจความคิดเห็นของนักการศึกษา ครู และอาจารย์ ทั่วๆ ไป ว่า การวัดผล การอบรมนั้นควรปฏิบัติอย่างไรจึงจะดีที่สุด และควรที่จะวัดผลในด้านใดบ้าง

๓. ข้อเสนอแนะต่อกรมการฝึกหัดครู

ในฐานะที่ผู้ทำการศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้เป็นข้าราชการสังกัดกรมการฝึกหัดครู เมื่อได้ทำการค้นคว้าแล้วก็ใคร่จะให้เรื่องนี้ได้เป็นประโยชน์แก่ทางราชการ จึงขอตั้งข้อเสนอแนะต่อกรมการฝึกหัดครู เพื่อไปรื้อพิจารณา ดังนี้

๑. กรมการฝึกหัดครูควรจัดตั้งกรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ร่างโครงการอบรมครูที่ยังไม่มีวุฒิตามโครงการฝึกหัดครูขนาด โดยอาศัยผลสรุปของการค้นคว้าประกอบ การพิจารณา คณะกรรมการชุดนี้ควรประกอบด้วยครูอาจารย์ในสถาบันที่ทำการฝึกหัดครูขนาด นักการศึกษา นักมานุษยวิทยา และผู้เชี่ยวชาญทางสังคมวิทยาขนาด และหากมีความจำเป็นก็ควร ทำการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

๒. ครูในโรงเรียนที่นักเรียนฝึกหัดครูขนาดออกไปฝึกสอนควรได้รับการอบรมก่อน เพื่อแก้ปัญหาที่รับค่านในการเพิ่มสมรรถภาพให้แก่ครูที่เลี้ยง แล้วจึงขยายไปยังท้องถิ่นไปสู่ท้องถิ่น อื่น ๆ ที่กำลังมีการพัฒนา การอบรมนี้ควรจัดกระทำในแบบที่เรียกว่า การศึกษาเสริม (Re - Education) โดยใช้เวลาเรียน ๑ ปี ซึ่งจะได้อผลแน่นอนดีกว่าการอบรมย่อยดังที่ได้เคยกระทำ กันมา

๓. ในขั้นต่อไปกรมการฝึกหัดครูควรจะได้ขยายการอบรมครูประจำการที่ยังไม่มี วุฒิตามโครงการฝึกหัดครูขนาด โดยจัดเป็นโครงการระยะยาวทั่วประเทศตามกำลังความ- สามารถ และกำลังเงิน

บรรณานุกรม

- กรมมหาดไทย ทำไมจึงต้องพัฒนาการท้องถิ่น จุลสาร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น กรมมหาดไทย
 พระนคร ๒๕๐๓, ๑๖ หน้า.
- กองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ รายงานประจำปี ๒๕๐๓
 โรงพิมพ์การศาสนา พระนคร ๒๕๐๓, ๑๕๘ หน้า.
- กองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ รายงานประจำปี ๒๕๐๔
 โรงเรียนการช่างศึกษา ธานี ๒๕๐๔.
- กองการวิจัย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ "ผลการสำรวจภาวะความเป็นอยู่ของครู
 หัวประเทศ" การวิจัยทางการศึกษา เล่มที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๐๔ โรงพิมพ์
 บรรหาร ๒๒ หน้า.
- กองการวิจัย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ สถิติการศึกษาปีการศึกษา ๒๕๐๔ โรงพิมพ์
 การศาสนา พระนคร ๒๕๐๔, ๒๔๔ หน้า.
- กองการวิจัย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ "สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับโครงการฝึกหัดครู
 วิทยาลัยวิชาลัยครูและโรงเรียนฝึกหัดครูได้ดำเนินการอยู่แล้ว" การวิจัยทางการศึกษา
 เล่มที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๐๕ โรงพิมพ์ส่งเสริมอาชีพ ๕๗ หน้า.
- บุญถิ่น อัตถากร การสำรวจผู้นำของอนุชน กรุงเทพมหานครพิมพ์ พระนคร ๒๕๐๕, ๑๑๗ หน้า.
 ปิ่น มาลากุล, ม.ธ. "ความเคลื่อนไหวทางการศึกษา" ศูนย์ศึกษา ๑:๕๑ - ๕๔
 พฤศจิกายน ๒๕๕๗.
- "แผนการศึกษาชาติ" ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๗๗ ตอนที่ ๔๖, ๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๓.
- พรหมโมกข์, นาง "โครงการฝึกหัดครูชุมชน" จันทร์ เกษม ๒๐:๓๖ - ๔๑ มกราคม -
 กุมภาพันธ์ ๒๕๐๑.
- สายหยุด จำปาทอง และบุญถิ่น อัตถากร การผลิตครู โรงพิมพ์บรรหาร ธานี ๒๕๐๕,
 ๘๕ หน้า.

ส่วนพัฒนาการท้องถิ่น กรมมหาดไทย แผนปฏิบัติการศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาการท้องถิ่น
ประจำภาค ไทย-สปป. โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น กรมมหาดไทย พระนคร ๒๕๐๘,
 ๒๘ หน้า.

"ศ.อ.ศ.อ." ๘ ปีของความร่วมมือระหว่างองค์การชำนาญพิเศษสหประชาชาติกับประเทศไทย
 โรงพิมพ์วิทยาลัยเทคนิค พระนคร ๒๕๐๘, ๑๐๓ หน้า.

อภัย จันทวิมล โครงการพัฒนาท้องถิ่นตามแผนการศึกษาของ ศ.อ.ศ.อ. จัดพิมพ์โดย
 กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ธันวาคม ๒๕๔๔, ๗๐ หน้า.

American Association of School Administrators, Schools in Small Communities,
 1939-Seventeenth Yearbook, Washington, D. C., 1939, Chap. I, II,
 XI, 608 pp.

Bogue, Jesse Parker, The Community College, McGraw-Hill Book Company,
 Inc., New York, 1950, Chap. I, II, III, V, XII, 390 pp.

Bureau of Public Schools, Republic of the Philippines, The Community
 School of the Philippines, UNESCO-Philippine Educational
 Foundation, Manila, 1952, 75 pp.

_____, It Can Be Done: Community Schools in the
 Philippines, Bureau of Printing, 1954, 115 pp.

Butterworth, Julian E., and Others, The Modern Rural School, McGraw-Hill
 Book Company, Inc., New York, 1952, Part II-III, 494 pp.

Carley, Verna A., Report of Progression in Teacher Education, Office of
 Educational Services, International Cooperation Administration,
 Washington, D. C., April, 1960, 101 pp. ○

- Connecticut State Department of Education, "Need for In-service Educa-
 tion," in Encyclopedia of Educational Research, p. 703, third
 edition, edited by Cheston W. Harris, The Macmillan Co., New York,
 1960.
- Department of Rural Education, National Education Association of the
 United States, Administration in a Small Community School, 1957
 Yearbook, Published by the Department of Rural Education, 1957,
 163 pp.
- Ehlers, Henry, editor, Crucial Issues in Education, Henry Holt and
 Company, New York, 1959, p. 296-7, 342 pp.

- Emans, Lester M., "Evaluation of In-service Education Program," in Encyclopedia of Educational Research, p. 707, third edition, edited by Cheston W. Harris, The Macmillan Co., New York, 1960.
- Galen, Saylor, "Characteristics of Good In-service Education Programs," in Curriculum Journal, Vol. 12, Nov. 1941, p. 314.
- Grinnell, J. E., and Others, The School And the Community, The Ronald Press Company, New York, 1955, Chap. I, 11, XX, XXI, 444 pp.
- Herrick, Virgil E., "Need for In-service Education," in Encyclopedia of Educational Research, p. 704, third edition, edited by Cheston W. Harris, The Macmillan Co., New York, 1960.
- Holmlund, Walter S., "Evaluation of In-service Education Programs," in Encyclopedia of Educational Research, p. 707, third edition, edited by Cheston W. Harris, The Macmillan Co., New York, 1960.
- Mork, Gordon, "Evaluation of In-service Education Programs," in Encyclopedia of Educational Research, p. 707, third edition, edited by Cheston W. Harris, The Macmillan Co., New York, 1960.
- National Education Association Research Division, "Need for In-service Education," in Encyclopedia of Educational Research, p. 703, third edition, edited by Cheston W. Harris, The Macmillan Co., New York, 1960.
- Philippine Association of School Superintendents, Education in Rural Areas for Better Living, 1950 Yearbook, Bookman, Inc., Manila 1950, 278 pp.
- Saradatta, Lamaimas, Proposed Policies and Procedures for the In-service Education of the Public Primary School Teachers in Thailand, A Report of Type B Project, Columbia University, 1952, 127 pp.
- Shuster, Albert H., Jr., "Professional Education and Teaching," in Encyclopedia of Educational Research, p. 1356, third edition, edited by Cheston W. Harris, The Macmillan Co., New York, 1960.
- Stratemeyer, Florence B., and Margaret Lindsey, Working With Student Teachers, Bureau of Publications, Teachers College, Columbia University, New York, 1958, pp. 84-98, 502 pp.
- U. S. Department of Health, Education, and Welfare, How Children Use the Community for Learning, Bulletin 1953 No. 6, Government Printing Office, 1957, 46 pp.

- Weber, C. A., "Evaluation of In-service Education Programs," in Encyclopedia of Educational Research, p. 707, third edition, edited by Cheston W. Harris, The Macmillan Co., New York, 1960.
- Wood, Hugh, "Need for In-service Education," in Encyclopedia of Educational Research, p. 703, third edition, edited by Cheston W. Harris, The Macmillan Co., New York, 1960.
- Yeager, William A., School - Community Relations, The Dryden Press, New York, Third Printing, 1955, Chap. I, II, III, V, 464 pp.

ภาคผนวก

วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสาหมิตร

๕ ธันวาคม ๒๕๐๕

เรียน อาจารย์วิทยาลัยครูทุกท่าน

ข้าพเจ้าเป็นข้าราชการสังกัดกรมการฝึกหัดครู ซึ่งอยู่ในระหว่างลาศึกษาต่อในชั้นปริญญาโท ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสาหมิตร ขณะนี้ข้าพเจ้ากำลังจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "โครงการเสนอแนะสำหรับกรมการฝึกหัดครู เกี่ยวกับการอบรมครูที่ยังไม่มีวุฒิตามโครงการฝึกหัดครูขนาด ๓ ปี โดยมี ดร. พิทักษ์ รัชชผลเศษ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาร่วมด้วยอาจารย์อีก ๒ ท่าน คือ อาจารย์ สมลักษณ์ นิตะศักดิ์ และอาจารย์ ประสาท หลักศิลา

แบบสอบถามที่ท่านได้รับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยทางการศึกษา เพื่อประกอบการเขียนวิทยานิพนธ์ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น เหตุที่ทำการวิจัยเรื่องนี้เนื่องมาจากผลการสำรวจสถิติการศึกษาประจำปีการศึกษา ๒๕๐๓ ซึ่งพบว่าประเทศไทยยังมีครูที่ขาดวุฒิทางครูอยู่ถึง ๕๕,๘๒๖ คน ในจำนวนนี้เป็นครูชาย ๓๔,๖๐๐ คน เป็นครูหญิง ๑๖,๘๒๖ คน ตัวเลขนี้แสดงให้เห็นว่ากระทรวงศึกษาธิการจะนั่งนอนใจไม่ได้ การที่มีผู้ที่ยังไม่มีวุฒิทางครูทำการสอนอยู่ในโรงเรียนเป็นจำนวนมาก ย่อมส่งผลกระทบต่อการศึกษาของอนุชน ฉะนั้นควรจัดการแก้ไขหรือส่งเสริมโดยวิธีใดวิธีหนึ่ง ซึ่งอาจค้นพบได้ด้วยความร่วมมือของท่าน ดังนั้นขอท่านได้กรุณาแสดงความคิดเห็นของท่านอย่างเสรีในแบบสอบถามนี้รวมทั้งจดหมายฉบับนี้ ผู้วิจัยจะสงวนคำตอบของท่านไว้เป็นความลับอย่างยิ่ง

เพื่อความสะดวกในการส่งคำตอบกลับ โปรดมอบคำตอบของท่านให้กับอาจารย์คนใดคนหนึ่งที่มีนามข้างล่างนี้

วิทยาลัยครูนครราชสีมา	อาจารย์สังวาลย์	พุทธวิรัตน์
วิทยาลัยครูอุบลราชธานี	อาจารย์อรนุช	แก่นจักษ์
วิทยาลัยครูมหาสารคาม	อาจารย์ชวนพิศ	ทองทวี

วิทยาลัยครูอุตรธานี อาจารย์บุญแดง พันธุ์ศรี

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความร่วมมือนี้อะไรจะใคร่รับจากท่านมา ณ ที่นี้ด้วย.

ขอแสดงความนับถือ

(สุภาควง กำนันเพ็ชร)

นิสิตปริญญาโท

วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

รายการสอบถาม

เกี่ยวกับการอบรมครูที่ยังไม่มีวุฒิกฎตามโครงการฝึกหัดครูชนบท

ผู้ตอบไม่จำเป็นต้องเขียนชื่อ และนามสกุลในแบบสอบถามนี้ เพียงแต่กรอกข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้ให้สมบูรณ์ แล้วตอบรายการสอบถาม

เพศ อายุ

วุฒิ อายุ ปี (นับ เป็นปีการศึกษา)

จำนวนปีที่สอนในสถานฝึกหัดครู ปี (นับ เป็นปีการศึกษา)

จำนวนปีที่สอนนับแต่เริ่มโครงการฝึกหัดครูชนบทในวิทยาลัยของท่าน ปี (นับ เป็นปีการศึกษา)

เคยทำงานในตำแหน่งอาจารย์พิเศษฝึกสอนในชนบท ปี (นับ เป็นปีการศึกษา)

ประสบการณ์อื่น (ถ้ามี)

.....

๑. โปรดเลือกคำตอบที่ท่านเห็นว่าเหมาะสมที่สุด ขอละ ๑ คำตอบ โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงหน้าคำตอบนั้น ถ้าคำตอบที่ให้ไว้ไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านแล้ว โปรดเขียนความคิดเห็นนั้นลงในข้อสุดท้ายที่เว้นไว้ให้แนบด้วย

ก. การที่ประเทศของเรามีครูไม่มีวุฒิกฎอยู่เป็นจำนวนมากเช่นนี้ ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร ?

..... ๑. เห็นว่าไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่การศึกษาของชาติ แต่ประการใด

..... ๒. เห็นว่าอาจทำให้การศึกษาล่าช้าลงบ้าง

- ๓. เห็นว่าทำให้การศึกษาล่าช้ามาก
- ๔.
- ๕.

จ. ท่านมีความเห็นว่าการวางศึกษาธิการควรดำเนินการเกี่ยวกับครูที่ยังไม่มีวุฒิกครูอย่างไร ?

- ๑. ปลดออกทั้งหมดโดยเร็วเท่าที่จะทำได้
- ๒. ควรรอไว้จนกว่าครูเหล่านั้นจะถึงแก่กรรมหรือปลดชราไปตามวาระ
- ๓. เท่าที่จัดให้มีการ สอบ เลื่อนวิทยฐานะอยู่ในขณะนี้เหมาะสมก็แล้ว
- ๔. ควรจัดให้มีการอบรม ณ โรงเรียนฝึกหัดครูชุมพวง เพื่อรับประกาศนียบัตรครู
- ๕. ควรจัดให้มีการอบรม ณ โรงเรียนฝึกหัดครูชุมพวง แต่ไม่ให้ประกาศนียบัตรครู
- ๖. ควรส่งไปศึกษาต่อในโรงเรียนฝึกหัดครูชุมพวง เพื่อรับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา
- ๗. ควรส่งไปศึกษาต่อในสถาบันฝึกหัด เพื่อรับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ทั้งนี้ไม่จำกัดว่าสถาบันฝึกหัดครูนั้นมีโครงการฝึกหัดครูชุมพวงหรือไม่
- ๘.
- ๙.

๒. ถ้าจะจัดให้มีการอบรมครูที่ยังไม่มีวุฒิต่างครูตามโครงการฝึกหัดครูชุมพวงแล้ว ท่านเห็นว่า ความมุ่งหมายในการอบรมครั้งนี้ควรจะมีอะไรบ้าง โปรดเลือกจากหัวข้อข้างล่างนี้ ข้อใดที่ท่านเห็นว่า จำเป็น ให้เขียน / ลงในช่องหมายเลข (๑) ข้อใดที่ท่านเห็นว่า สมควรจะให้มีด้วย ให้เขียน / ลงในช่องหมายเลข (๒) และถ้าข้อใด ไม่จำเป็น ให้เขียน / ลงในช่องหมายเลข (๓) ถ้าท่านมีความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับความมุ่งหมายนอกเหนือไปจากที่ระบุไว้แล้ว

โปรแกรมออกลงในช่องว่างข้างท้ายที่เว้นไว้ให้ และโปรแกรมปฏิบัติทำนองเดียวกันในข้อต่อ ๆ ไปด้วย

จำเป็น	สมควรจะให้มีด้วย	ไม่จำเป็น	
(๑)	(๒)	(๓)	
.....	๑. ต้องการให้ผู้เข้ารับการอบรมได้มีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในวัฒนธรรมและสภาพสังคมของเมืองไทยโดยทั่วไป
.....	๒. ต้องการให้ผู้เข้ารับการอบรมเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจและมีความสามารถในโครงการปรับปรุงชุมชน
.....	๓. ต้องการให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถประสานงานกับฝ่ายปกครองได้เป็นอย่างดี
.....	๔. ต้องการให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถเป็นผู้นำในหมู่บ้านทั้งในด้านการศึกษาและวัฒนธรรม
.....	๕. ต้องการให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจในหลักการและเทคนิคอันจำเป็นในการแก้ปัญหาในชุมชนที่ตนอาศัยอยู่
.....	๖. ต้องการให้ผู้เข้ารับการอบรมได้มีความรู้ความเข้าใจทั้งในหลักการศึกษาและหลักการสอนอันทันสมัย และสามารถนำไปดัดแปลงใช้ได้เหมาะสม
.....	๗. ต้องการให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ในวิชาสามัญกว้างขวางยิ่งขึ้น
.....	๘. ส่งเสริมทักษะในการใช้ภาษาไทย คือ พูด ฟัง อ่าน และเขียน

จำเป็น	สมควรจะให้มีด้วย	ไม่จำเป็น	
(๑)	(๒)	(๓)	
.....	๙. ใ้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจ และมีความสามารถในการวัดผลจาก การเรียน การสอน
.....	๑๐. ใ้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถแก้ปัญหา ในชีวิตประจำวันของตนได้เป็นอย่างดี
.....	๑๑. ใ้ผู้เข้ารับการอบรมมีความสามารถ ในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง โรงเรียนและชุมชน โดยใ้ครูหลักการ ของโรงเรียนชุมชน (Community School)
.....	๑๒. ใ้เป็นผู้มีความสามารถในการสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาวิชาที่สอน ในโรงเรียนใ้เกี่ยวข้องกับความต้องการ และชีวิตความเป็นอยู่ของเด็กในชุมชน และสามารถใช้แหล่งทรัพยากรในท้องถิ่น ใ้เป็นประโยชน์แก่การศึกษา
.....	๑๓. ใ้เป็นผู้มีความรู้ในค่านิยมธรรมเนียม -อนามัย และหัตถกรรม พอที่จะใ้ ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในชุมชน นั้นได้
.....	๑๔.
.....
.....	๑๕.
.....

<u>จำเป็น</u>	<u>สมควรจะให้มีด้วย</u>	<u>ไม่จำเป็น</u>	๑๖.
(๑)	(๒)	(๓)
.....
.....	๑๗.
.....

๓. ถ้าจะมีการศึกษาต่อหรือมีการอบรมท่านเห็นว่าควรจัดหลักสูตรใหญ่ ๆ อย่างไร ในการจัดวิชาให้

ผู้เข้ารับการอบรม (เลือก ๑ คำตอบ)

- ๑. ใช้หลักสูตร เกี่ยวกับหลักสูตร ระยะเวลาสมัยวิ วิชาการศึกษาชั้นต้น (ม.กศ.) ตามที่วิทยาลัยครู ในโครงการฝึกหัดครูชนบทใช้สอน อยู่ในขณะนี้ ก็เป็นการ เพียงพอแล้ว
- ๒. ใช้หลักสูตรตามที่กล่าวไว้ในข้อ ๑ แต่ควรมีการแก้ไขเพิ่มเติม เสียก่อน
- ๓. ควรจัดทำหลักสูตร ขึ้นใหม่ เพื่อการนี้โดยเฉพาะ
- ๔.
- ๕.

๔. ถ้าจะมีการศึกษาต่อหรือมีการอบรมแล้ว หน่วยงานที่จะเป็นเจ้าของเรื่องและรับผิดชอบดำเนินงานนี้

ควร เป็นหน่วยใด (เลือก ๑ คำตอบ)

- ๑. ให้ศูนย์พัฒนาการศึกษาแต่ละแห่ง เป็นผู้ให้การอบรมครู ในภาค การศึกษาของตนโดยลำพัง
- ๒. ให้ศูนย์พัฒนาการศึกษาแต่ละแห่ง เป็นผู้ให้การอบรมครู ในภาค การศึกษาของตน ในความร่วมมือของกรมการฝึกหัดครู
- ๓. ให้กรมการฝึกหัดครู เป็นผู้ดำเนินการ โดยใช้จังหวัดพระ นคร เป็นศูนย์การอบรม
- ๔. ให้กรมการฝึกหัดครู เป็นผู้ดำเนินการ โดยมอบหมายให้วิทยาลัยครู

ที่มีโครงการฝึกหัดครูจนจบเป็นผู้ให้การอบรมอีกทีหนึ่ง

๕.
๖.
๕. ถ้าจะมีการศึกษาต่อหรืออบรม ท่านเห็นว่าควรใช้เวลานานเท่าใด
- ๑. ๑ ภาคเรียน
- ๒. ๒ ภาคเรียน
- ๓. ๓ ภาคเรียน
- ๔. นานกว่า ๓ ภาคเรียน (โปรดระบุไว้ด้วยว่า
ควรจะนานเท่าใด)
๖. การอนุญาตให้ครูเข้ารับการศึกษาต่อหรือเข้ารับการอบรมนี้ ท่านเห็นว่าควรจะเป็นไปในรูปใด
(เลือก ๑ คำตอบ)
- ๑. ควรให้เป็นการลาศึกษาต่อในประเทศ แต่ไม่ได้รับเงินเดือน
- ๒. ควรให้เป็นการลาศึกษาต่อในประเทศ และได้รับเงินเดือน
เต็มตามปกติ
- ๓. ควรจัดการให้การศึกษาหรืออบรมในระหว่างปิดภาคเรียน
๔.
๕.
๗. การให้ครูเข้ารับการศึกษาอบรมนั้น ท่านเห็นว่า ควรพิจารณาเกี่ยวกับคุณสมบัติของครูในกรณีใด
บ้าง (เลือกได้มากกว่า ๑ คำตอบ)
- ๑. ทนความรู้
- ๒. สุขภาพ
- ๓. ประสบการณ์ด้านการสอน
- ๔. อายุ
- ๕. ความสามารถในการปฏิบัติงาน
๖.

ประวัติผู้เขียนปริญญาโท

สุภาวรงค์ กำเนิดเจริญ เกิดเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๔๗๒ ที่ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาจากโรงเรียนสตรีประจำจังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อเดือนมีนาคม ๒๔๙๔ ในเดือนพฤษภาคมปีเดียวกันได้รับทุนฝึกหัดครู ประถมจากจังหวัดไปศึกษาต่อในโรงเรียนฝึกหัดครูสวนสุนันทาวิทยาลัย ได้รับประกาศนียบัตรประโยคครูประถม เมื่อเดือนมีนาคม ๒๔๙๗ พร้อมด้วยประกาศนียบัตรและเพิ่มทองคำลงยารางวัล "ประทุมพร ไกรฤกษ์" สำหรับบรรพชาตักขณิกาม ต่อจากนั้นได้รับคัดเลือกให้เป็นนักเรียนทุนของกระทรวงศึกษาธิการไปศึกษาต่อในโรงเรียนฝึกหัดครูมัธยม วังจันทร์ เกษม เมื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประโยคครูมัธยมในเดือนมีนาคม ๒๔๙๙ แล้ว ได้เดินทางกลับจังหวัดร้อยเอ็ด และได้รับการบรรจุเป็นครูสอนภาษาอังกฤษกับวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมปลายในโรงเรียนสตรีประจำจังหวัดร้อยเอ็ด สอนอยู่สถานศึกษาแห่งนี้เป็นเวลา ๑ ปี ก็ขอลาออกเพื่อไปศึกษาต่อในสาขามานุษยวิทยา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ได้รับปริญญาการศึกษามัธยมศึกษา ในเดือนมีนาคม ๒๕๐๒ เนื่องจากแผนกศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ดไม่สามารถจะจัดหาอัตราและตำแหน่งบรรจุให้ได้ จึงได้สมัครเข้ารับราชการในกรมการฝึกหัดครู ในตำแหน่งอาจารย์วิทยาลัยครูอุบลราชธานี เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๐๔ ได้ผ่านการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในชั้นปริญญาโท ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ศึกษาวิชาอุดมศึกษาและการฝึกหัดครูเป็นวิชาเอก (Professional Field) วิชามนุษยธรรมศึกษาเป็นวิชารอง (Teaching Field) การลาศึกษาต่อครั้งนี้ได้รับทุนการศึกษาจาก USOM เมื่อจบการศึกษาแล้ว จะกลับไปดำรงตำแหน่งเดิม ณ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี

ปัจจุบันผู้เขียนเป็นสมาชิกสมาคมจิตวิทยาแห่งประเทศไทย สมาชิกคุรุสภา และสมาชิกสมาคมสตรีอาสาสมัครแห่งประเทศไทย.